

T.C.
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA
OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE
MÜFREDAT ÖNERİSİ

ZEYNEP TANER

DANIŞMAN

YRD. DOÇ. DR. ÖZGE USTA

İZMİR. 2017

T.C.
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA
OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE
MÜFREDAT ÖNERİSİ

ZEYNEP TANER

DANIŞMAN

YRD. DOÇ. DR. ÖZGE USTA

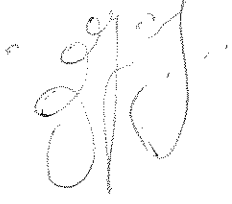
İZMİR. 2017

TEZ JÜRİSİ ONAY SAYFASI

Tez Danışmanı olarak bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

Yrd.Doç.Dr. Özge USTA

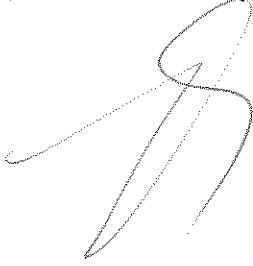
11.05.2017

Bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

Doç. Zehra SAK BRODY

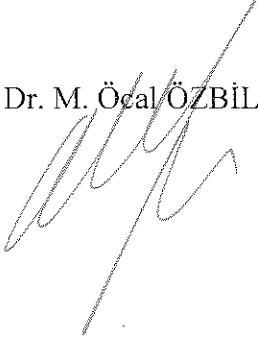
11.05.2017

Bu tezi okuduğumu ve görüşüme göre yüksek lisans derecesi için bir tez olarak kapsam ve nitelik açısından tam olarak yeterli olduğunu onaylarım.

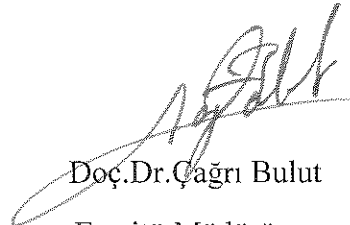
Prof. Dr. M. Öcal ÖZBİLGİN

11.05.2017

Doç.Dr. Çağrı Bulut

Enstitü Müdürü

ÖZ

İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE MÜFREDAT ÖNERİSİ

Zeynep Taner

Yüksek Lisans, Sanat ve Tasarım Ana sanat Dalı Yüksek Lisans Programı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Özge USTA

2017

Ülkemizde klasik bale eğitimi profesyonel olarak konservatuvarlarda dokuz yaşından sonra başlamakta, daha erken yaşlarda bu eğitim özel bale kurslarında verilmektedir. Konservatuvarlarda verilen eğitim bale sanatçısı yetiştirmeye yöneliktir. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel bale kurslarındaki bale müfredatı da ilköğretim 1. sınıf yaşından itibaren başladığı için okul öncesi yaş grubuna hitap eden bir müfredat bulunmamaktadır. Gerek özel kurslarda gerekse anaokulu ve kreşlerde klasik bale eğitimi gerekli standartlar gözetmeksizin verilmektedir.

Araştırmada, İngiltere'deki özel kurslara yönelik hazırlanmış programlar, yaratıcı dans ders programları ve Orff sistemi incelenerek okul öncesi çocuklardaki fiziksel ve duygusal yetiler ile gereksinimler belirlenip, alanında uzman kişiler tarafından değerlendirildikten sonra kullanıma hazır hale getirilmek üzere yeni bir müfredat oluşturulmuştur.

Bu çalışma, beş ve altı yaşındaki okul öncesi çocukların fiziksel kapasiteleri, dikkat süreleri, nasıl öğrendikleri, klasik bale eğitmeninin rolü ve o yaş grubu öğrenci velilerinin beklentileri göz önüne alınarak öğrencilerin devam etmek isteyecekleri türden, eğlenceli ve yaratıcı bir program olması için yaratıcı dans oyunları ve Orff eğitimi destekli olarak hazırlanmıştır. Klasik bale eğitimi, çocuklarda, kuvvet, koordinasyon ve esneklik sağlanmasına, motor becerilerin edinilmesine, müzik kulağının gelişmesine olanak sağlayan bir aktivitedir. Yaratıcı dans ile birlikte verildiğinde hem sorun çözümede başarılı, yaratıcı bireyler yetiştirilmesine hem de ileri yaşlarda klasik bale tekniklerini öğrenebilmek için gerekli fiziksel ve duygusal alt yapıyı kazanmış öğrenciler oluşturulmasına olanak sağlar.

Anahtar kelimeler: klasik bale, yaratıcı dans, okul öncesi eğitim, Orff eğitimi

ABSTRACT
**CLASSICAL BALLET SYLLABUS PROPOSAL FOR PRE-
SCHOOL CHILDREN AT PRIVATE SCHOOLS IN IZMIR**

Zeynep Taner

MA, Programme in Art and Design/Institute of Social Sciences

Advisor: Yrd. Doç. Dr. Özge USTA

2017

In our country, professional classical ballet training starts at the conservatories when children are 9 years old; younger children are trained at private ballet schools. It's very important for the children's physical and mental health that 5-6 year olds receive classical ballet training from properly qualified teachers.

The training given at the conservatories aims to prepare children to become professional ballet dancers. Because the curriculum taught at the private ballet schools which are regulated by Local authorities starts with age 7, an early year's ballet curriculum does not exist. In private ballet schools and nurseries, classical ballet training is provided without any standards.

It is evident that without knowing how 5/6 year olds learn, what the parents' expectations are and how much of the ballet techniques can be learned at that age the training given will not provide the right foundations.

In this research, a new curriculum has been created by reviewing the training programmes at private dance schools in England, the Orff system and creative lesson plans.

This programme takes into account preschool children's physical ability and length of concentration; it's fun and creative. Classical ballet training promotes coordination, strength and flexibility, enhances motor skills, improves musicality and encourages teamwork.

When it's taught together with creative dance it enables children to become creative individuals with good problem-solving skills, physically and mentally ready to learn classical ballet techniques.

Keywords: classical ballet, creative dance, preschool education, Orff education.

TEŞEKKÜR

Tez çalıőmasının planlanmasında, yazılmasın, yűrűtűlmesinde ve tamamlanmasında ilgi ve desteęini esirgemeyen, engin bilgi birikimi ve tecrűbelerinden yararlandığım, çalıőmamı bilimsel temeller ıőıęında őekillendiren, baőta sayın hocam Yrd. Doç. Dr. Őzge USTA'ya, alanında uzman eęitmenler Tan Saętűrk'e ve Zehra Nurieva'ya, psikolog Damla Demir'e ve uzman psikiyatr Baőak Tokatlıoęlu'na teőekkűrlerimi sunarım.

Zeynep TANER

İzmir, 2017

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE MÜFREDAT ÖNERİSİ” adlı çalışmanın, araştırma aşamasından tamamlanmasına kadar olan tüm süreçte, tarafımdan bilimsel ahlak, gelenek ve temellere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Zeynep TANER

İzmir, 2017

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vi
YEMİN METNİ.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM OKUL ÖNCESİ 5-6 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK GENEL İNCELEME.....	3
1.1. 5 ve 6 Yaş Grubu Öğrenci Adayının Bale Derslerine Gelmek İstemesinin Nedenleri	3
1.2. Velinin Beklentileri	3
1.3. 5 ve 6 Yaş Çocuğu Nasıl Öğrenir?	4
1.4. 5 ve 6 Yaş Klasik Bale Eğitimi İle Ulaşılmak İstenen Beceriler ve Olgunluk Durumu.....	4
1.4.1 Sorular	5
1.5. 5-6 Yaş Grubu Öğrenciler İçin Bale Eğitmenlerinin Rolü.....	9
1.6. Bale Derslerinde Kullanılabilecek Oyun Örnekleri ve Gerekli Malzemeler	9
2. BÖLÜM YARATICI DANS, ORFF EĞİTİMİ VE KLASİK BALE	12
2.1. Yaratıcı Dans	12
2.1.1 Vücudun anatomik kapasitesinin tanınması, hareket çeşitliliğinin keşfedilmesi	13
2.1.2. Dinamikler.....	13
2.1.3. Mekân.....	14
2.1.4. İlişkiler	15
2.2. Orff Eğitimi Ve Okul Öncesi Bale Derslerinde Kullanımı	15
2.3. Klasik Bale	17

2.3.1. Klasik Bale Terminolojisi	18
3. BÖLÜM OKUL ÖNCESİ BALE EĞİTİMİ İÇİN PROGRAM ÖRNEĞİ: ROYAL ACADEMY OF DANCING	22
3.1. Pre-Primary (5 yaş Sınıfı) Programı.....	22
3.2. Primary (6 Yaş Sınıfı) Programı	28
4. BÖLÜM İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE MÜFREDAT ÖNERİSİ	36
4.1. 5 Yaş / Hazırlık I Müfredat Programı	36
4.1.1. Yer Hareketleri	36
4.1.2. Orta Hareketleri	38
4.1.3. Köşeden Yapılan Hareketler	39
4.1.4. Oyunlar	41
4.2. 6 YAŞ / HAZIRLIK II MÜFREDAT PROGRAMI	41
4.2.1 Yer Hareketleri Ve Isınma	42
4.2.2 Bar Hareketleri	42
4.2.3 Orta Hareketleri	43
4.2.4 Köşeden Yapılan Hareketler	44
SONUÇ	46
KAYNAKÇA	48

GİRİŞ

Tezin konusu, İzmir’de özel öğretim kurumlarında okul öncesi çocuklarda klasik bale ders müfredatının içine yaratıcı dans programının ilâve edilerek çocukların beden dili ve ifade yeteneklerini arttırmaktır.

Tezin amacı ise bu müfredat önerisi ile, özel öğretim kurumlarında, okul öncesi dönemde yapılan klasik bale derslerinin yaratıcı dans programlarıyla birleştirilmesi ve ayrıca programın daha eğlenceli bir hale getirilmesi ve daha yaratıcı öğrenciler yetiştirmektir.

Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı müfredatlar arasında okul öncesi döneme ait onaylanmış bale müfredat programı bulunmamaktadır. Var olan müfredat ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki öğrencileri kapsamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında yapılmamış olan bu program önerisinin, alanında uzman öğretim üyeleri tarafından onaylandıktan sonra yasallaştırılması ve özel öğretim kurumlarında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından onaylı olarak kullanılması hedeflenmektedir.

Konservatuarlarda klasik bale eğitimi ilköğretim sonunda başlamaktadır. Bu eğitim profesyonel bale sanatçısı yetiştirmeye yöneliktir. Özel bale kurslarındaysa Millî Eğitim Bakanlığı’na onaylanmış eğitim, ilköğretim yaşında başlamaktadır ve sekiz yıl boyunca haftada iki-üç saat gibi kısa bir sürede müfredat programının tamamlanması öngörülmektedir. Klasik bale eğitimi hobi gruplarında okul öncesi yaşlarda başlatıldığından özel bale kurslarında kullanılmak üzere bir müfredata ihtiyaç vardır. Bu müfredatın konservatuarda kullanılan farklı olarak hedeflenen yaş grubuna hitap etmesi gerekmektedir.

Avrupa’da özel kurslarda kullanılan programlar incelendiğinde klasik bale müfredatının içinde yaratıcı dans programının da kullanıldığı görülmüştür. Yeni nesil çocuklarda apartman hayatının hareketsizliği, çocuklarının aktif bir sosyal hayatı olmasını amaçlayan annelerin artışı gibi sebeplerle çocuklar çok daha erken yaşlarda okul, kurs gibi sosyal çevreler içinde olmaktadır. Klasik bale, okul öncesi çocukların fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak üzere motor becerilerini geliştirecek, kuvvet, koordinasyon ve esneklik sağlayarak kas gelişimini olumlu etkileyecek bir aktivitedir. Aynı zamanda müzik kulağını geliştirir, ekip çalışmasını pekiştirir. Bu sebepler dolayısıyla eğlenceli bir şekilde hazırlanmış bir okul öncesi müfredatına

ihtiyaç vardır. Bu müfredatın hazırlanması için Türkiye’den çok daha uzun zamandır okul öncesi eğitime başlamış olan İngiltere’deki klasik bale ve yaratıcı dans programları, Orff eğitimi gibi çocukların yaratıcılıklarını ve müzik kulaklarını, ritim duygularını geliştirecek ilâve programlar araştırılmış; programın özel bale kurslarında kullanılması, bilinçsizce yürütülen çalışmaların ehil bir müfredat dâhilinde toplanmasına olanak sağlayacak bir altyapı çalışması yapılmıştır.

Bu müfredat okul öncesi beş ve altı yaş için iki yıl olarak ve yaş gruplarının özellikleri ve haftalık çalışma saatleri göz önüne alınarak yaratıcı, eğlenceli, fiziksel gelişime katkı sağlayacak bir içerikte hazırlanmıştır.

Çalışmanın odak noktası olan müfredat programı, hem çalışma saatlerinin süresi hem katılacak çocukların anatomik olarak yapılarının farklılığı, hem de yaş grubu nedeniyle profesyonel bale dansçısı yetiştiren konservatuarlardan farklıdır.

Okul öncesi klasik bale eğitimi veren kurslarda gözlemler ile alanında uzman kişilerle röportaj yapılmıştır. Klasik bale ve yaratıcı dans konusunda yazılmış kitap ve makalelerden yararlanılmıştır. Uygulanan mevcut programların hazırlanmış bir müfredata dayanmadığı ve yeterince etkili olmadığı eğitimin ehil bir program çerçevesinde verilmesinin olumlu sonuçları ortaya konulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ 5-6 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK GENEL İNCELEME

1.1. 5 ve 6 Yaş Grubu Öğrenci Adayının Bale Derslerine Gelmek İstemesinin Nedenleri

Bale programını iyi uygulayabilmek için bu yaş grubu çocuk ve velilerin beklentilerini, çocukların hareket kapasitelerini, dikkat sürelerini, duygusal gelişim aşamalarını ve ulaşılmak istenen hedeflerle ne kadar örtüşebileceğini anlamak gerekir. Baleye başlama nedenleri çok çeşitli olabilir. Velinin kendi çocukluğuna ait bir özlemi, eve yakınlık, saatlerin aileye uygunluğu, arkadaşlardan etkilenme ve benzerleri.

Bale, hayali bir dünyayı temsil etmektedir. Masalsı bu dünyada tüm çocukların fantezilerine yer olmalı ve hepsi kendini rahat hissetmelidir. Her ne kadar Klasik Bale eserlerinde Rothbart ya da Carabosse gibi kötü karakterler varsa da, bu fantastik dünya hiçbir çocuğun zarar görmeyeceği bir ortam olmalıdır.

Uygulanan Klasik Bale programında teknik ilerlemeyi, bu yaş çocuğunun yaratıcılığına ket vurmaktan korumak gerekir. Çocukların bale kursuna başladıktan sonra bırakma nedenlerinin başında tekrardan sıkılma durumu gelir. Yaratıcılıktan uzak materyaller ve sürekli aynı yapılan hareketler, hayallerle baleye başlayan çocuğu bir süre sonra sıkılmaktadır. Çocuk bu sınıfa bale öğrenmek, eğlenmek, güvenli ve yaratıcı bir ortamda olmak için gelmiştir. Ders başlama nedenlerini hiçbir zaman gözden kaçırılmamalıdır. Bir bale dersi, çocukların bir sefer daha gelmek istemelerini sağlayacak kadar yaratıcı ve eğlenceli olmalıdır (Mayer 2015, s.10).

1.2. Velinin Beklentileri

Veliler küçük çocuklarının güvenli ve kontrollü bir ortamda olduklarından emin olmak isterler. Bazen yalnızca kafalarındaki bale imajına uygun hareketleri (bacak açma, dönüşler gibi) göremedikleri için derslerden tatmin olmazlar. Çocuğunun ilk adımını, ilk kelimesini, ilk adımını kaydetmiş veli fotoğraf ya da video

çekemediği için bile bale derslerine son vermek isteyebilmektedir. Bale bir gösteri sanatıdır ve çoğu veli sene sonunda bütün yılın çalışmasını sahnede görmek ister. Dersler, teknik olarak öğrenciyi sıkmadan ancak gerekli bedensel ilerlemeyi gösterecek şekilde olmalıdır.

1.3. 5 Ve 6 Yaş Çocuğu Nasıl Öğrenir?

Bu yaş grubu için öngörülen program, bale dersinin gereklerini içeren standart programın küçüklere uyarlanmış hali değildir. Okul öncesi çocukların bilişsel, sosyal ve yaratıcı yönlerini de geliştirmeye dayalı bir egzersiz programdır. Henüz hazır olmayan kaslar turn-out (dışa dönüklük) ya da esneklik için zorlanırsa minik bedenlerde sakatlığa neden olabilir. Bu yaş çocukların beyinleri oyun aracılığıyla uyarılmaktadır. “Mış gibi” oyunları dünyalarında önemli bir yer tutar, oyuncaklar, kitaplar, müzikli çalışmalar, ritim oyunları ve yaşıtları ile oynamak hoşlarına gider.

Bir ders içinde hikâye anlatımı, müzikli çalışmalar, aşinalık sağlayacak tekrarda ancak sıkılmayacak kadar kısa ve çeşitli egzersizler, mimik-ifade çalışmaları, farklı materyal kullanımı, dans oyunları, esneklik ve denge çalışmaları, sahne çalışmaları ve teknik çalışmalar yer almaktadır. Bütün bu bileşenlerin aynı ders içinde yer alması imkânsız olduğundan, çocuğun ders içinde sıkılmasına imkân verilmeden uygun ders programları oluşturulmalıdır (John-Baptiste, 2003, s. 5-11).

1.4. 5 ve 6 Yaş Klasik Bale Eğitimi İle Ulaşılmak İstenen Beceriler Ve Olgunluk Durumu

Bu yaş grubunda teknik bale egzersizleri minimum düzeyde tutularak yaratıcılık, özgüven ve ifade gelişimine önem verilmelidir. Önemli olan sonuçtan ziyade süreçtir. Profesyonel dansçılar yetiştirilirken ortaya çıkan ürün, performans ve teknik önemliyen 5 ve 6 yaş çocuklarda öğrenme süreci önemlidir. Dans birçok disiplini bir araya getiren bir sanat dalıdır. İleri aşamalarda teknik çalışmalara daha çok yer verilecektir. Dans, eğlence amacıyla yapıldığı gibi performans (gösteri) amacıyla da yapılmaktadır. Her ikisinde de ifade ortak noktadır. Özgün ifadenin ortaya çıkması için yaratıcılık desteklenmelidir.

Plié, tendu, piqué, jete ve zıplama hareketleri 5 ve 6 yaş grubu için uygun teknik egzersizlerdir (Mayer, 2012 s. 4).

İskelet kasları kullanılarak yapılan ve enerji harcanmasını gerektiren fiziksel hareketler, belli kurallar içinde yapıldığı zaman spor sayılmaktadır. Bale, fiziksel aktivite anlamında spor olmasına rağmen müzik, anlatım kaygısı ve duygular nedeniyle sanat aktivitesidir. Bu aktivitelerin bedensel sağlığımız, ruhsal ve sosyal sağlığımız ve gelecekteki yaşantımız üzerinde olumlu etkileri vardır.

Bedensel olarak kas tonusunun korunması, denge ve eklem hareketliliğinin artırılması, vücut kontrolü, esneklik ve reflekslerin gelişmesi gibi yararları sayılabilir. Metabolizmanın hızlanarak kilo alınımının engellenmesi ve daha birçok vücut sistemi üzerinde olumlu etkileri de vardır. Ruhsal olarak, bedensel aktivite yapan bireyler, vücut farkındalığı gelişmiş, kendine güvenen, depresyon ve kaygı bozukluğu riski azalmış, iletişim becerileri gelişmiş, yorgunluk hissi azalmış, olumlu düşünen ve stresle başa çıkabilen bireyler olurlar. Gelecekte sağlıklı yaşlanırlar. Çocuklar daha ilk yıllarından itibaren hareketli olmalı, her gün orta şiddette fiziksel aktivite yapmalıdırlar. Bu aktivite, kas kuvvetlendirme, kemik kuvvetlendirme, denge ve germe egzersizleri içermelidir.

Düzenli fiziksel aktivite, çocukların ve gençlerin sağlıklı büyümesi ve gelişmesi istenmeyen alışkanlıklardan korunması, sosyalleşmesi ve yetişkinlik döneminde karşılaşılabileceği çeşitli kronik hastalıkların oluşumunun engellenmesi yanı sıra; bu hastalıkların tedavisi ve tedavinin desteklenmesinde, yaşlandıklarında aktif bir yaşlılık dönemi geçirmelerinin sağlanmasında, bir başka deyişle tüm hayat boyunca yaşam kalitesinin artırılmasında önemli farklar yaratabilmektedir. Çocuk ve ergenlerin benlik saygılarının artmasına yardımcı olmakta, bilişsel performansları ve akademik başarılarının yükselmesine katkı sağlamaktadır. Sosyal uyum sağlamasını ve sosyal çevresinde kabul görme oranını arttırmaktadır (Özmert, 2014 s.9-40).

5 ve 6 yaş döneminde çocukların dayanaklıkları henüz zayıf olsa da hareketlerindeki kontrol artmıştır. El-göz koordinasyonları gelişmeye başlamıştır. Büyük kas kontrolü hızlıdır ve yer değiştirme, denge hareketlerinde gelişme vardır. Bireysel ve eşli oyunlardan çok zevk alırlar ve bu oyunları yönergelere uyarak dikkatle oynayabilirler. Bu dönemde önerilen aktiviteler; “Sıçrama, tutma ve

yuvarlama oyunları ile buz pateni, jimnastik, kayak, atletizm, futbol, yüzme ve judo sporlarıdır (Özmert, 2014 s.9-40).

Çalışmanın bu bölümü, Yaşar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü Lisans 4. Sınıf öğrencisi Damla Demir ve uzman psikiyatr Başak Tokatlıoğlu ile gerçekleşen röportajdan oluşmaktadır. Damla Demir'in aynı zamanda bale öğretmeni olarak görev alıyor olmasından kaynaklanarak çocuklarda bale eğitimini bir psikolog bakış açısıyla değerlendirme yetisi, bu çalışmadaki röportaj kısmının kendisiyle gerçekleştirilmesinin en büyük nedeni olmuştur. Başak Tokatlıoğlu da alanında uzman bir doktor olarak bu çalışmanın akademik temellere oturtulmasına yardımcı bulunmuştur.

Genel olarak bu yaş grubunun motor becerileri, koşma ve atlamada vücut hareketleri denge içindedir. Küçük kas gelişimi ileri düzeydedir. Sosyal ve duygusal uyumda çevresinden gördüğü davranışları taklit eder. Canlı ve coşkuludur, kendisinden istenen şeyleri yapamadığında incinme yaşayabilir, desteğe ve motivasyona ihtiyaç duyar. Bu yaş grubu çocuklar oyunla ve taklit yoluyla öğrenirler. Dikkat süresi, ilgisini çeken bir aktiviteyse 20-30 dakika sürdürebilir. Çocukluk ve ergenlik döneminde en yüksek denilebilecek bir yaş olmamakla beraber 4-6 yaş arasında yaratıcılık yüksektir, süreç keyifliyse çocukların verimliliği artar. Kısa sürede sonuç alacağı hedefler koymak motivasyonunu arttırabilir. B.Tokatlıoğlu (kişisel iletişim 10.01.2017).

1.4.1. Sorular

ZEYNEP TANER: Beş ve altı yaş grubu çocuklarda klasik bale ile sağlanması beklenen psiko-motor beceriler nelerdir?

DAMLA DEMİR: Psiko-motor beceriler 'hareket' ile ilgili becerileri kapsamaktadır. Her çocuk henüz anne karnındayken fiziksel olarak gelişmeye başlar ve bu fiziksel gelişme doğumundan sonra da sürekli olarak devam eder. Göz kırpmak, nefes almak, kalp atışı gibi organ hareketleri yaşam boyu devam eden refleksi hareketlerdir. Organların bilinçli olarak kullanılabilme yetisi ise psiko-motor beceriler olarak değerlendirilir. Yürümek, koşmak, tek ayaküstünde sekmek, resim çizmek gibi eylemler psiko-motor becerileri kapsamaktadır. Psiko-motor gelişim yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Psiko-motor becerileri kapsayan davranışlar

zihin, duyu organları ve kasların ortak çalışması ve ile gelişir. Zihin, duyu organları ve kasların gelişmesi demek psiko-motor becerilerin gelişmesi anlamına gelmektedir. Psiko-motor gelişim küçük kas ve büyük kas gelişimi olmak üzere iki kısımda incelenmektedir. Küçük kas gelişimi aynı zamanda ince psiko-motor beceriler olarak adlandırılır. El ve ayağı kullanma ile ilgili becerileri içerir. Tutma, koparma, yırtma, çizme, yürüme gibi hareketler ince psiko-motor becerilerdir. Büyük kas gelişimi ise kaba psiko-motor beceriler olarak adlandırılır. Kaba psiko-motor beceriler vücudun bir bütün olarak dengeli bir şekilde kullanılabilmesi ile ilgili becerilerdir. Örneğin ayakta durma, zıplama, takla atma gibi hareketler kaba psiko-motor becerilerinin gelişimi ile ilgilidir.

Her yaş grubunun farklı gelişim özellikleri vardır. 5-6 yaş grubu çocukların psiko-motor gelişimleri, ince ve kaba psiko-motor becerilerin gelişimi olmak üzere iki kısımda incelenebilir. Ortalama olarak sağlıklı bir ince psiko-motor gelişime sahip bir çocuktan bazı rakamları kopya edebilmesi, ismini kopya edebilmesi, çevrede gördüğü cisimlerin resmini çizebilmesi, tanınabilir bir insan figürü çizebilmesi, bir modele bakarak temel geometrik şekilleri çizebilmesi, kâğıt üzerine çizilmiş temel geometrik şekilleri düzgün bir şekilde kesebilmesi, bir kâğıdı dörde katlayabilmesi beklenebilir. Yine sağlıklı bir kaba psiko-motor gelişime sahip bir çocuktan üç tekerlekli bisiklete binebilme, 2-3 metre mesafe uzaklıktaki bir hedefe top atabilme, ritmik bir şekilde sekebilme, düşmeden öne doğru çift ayak ile sıçrayabilme, sözel yönlendirmelerle farklı hızlarda yürüyebilme, müzikli dairesel oyunlar oynayabilme, basit bir müziğin ritmine ayak uydurarak dans edebilme gibi beceriler beklenebilir. Yine de her çocuğun biricik olduğu ve beklenen yaşta beklenen becerilere sahip olamayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Psiko-motor beceriler yapılan aktivitelerle desteklenebilir ve bu şekilde becerilerin gelişmesine katkıda bulunabilir. Klasik bale eğitimi de hem ince hem kaba psiko-motor becerilerin gelişimde oldukça etkili bir eğitimidir. 5-6 yaşlar için klasik bale eğitiminde yapılan egzersizler, oyunlar ve ritim çalışmaları, çocukların hem zihinlerinin, hem duyu organlarının, hem de kaslarının gelişimi için olumlu etkiye sahiptir. Yapılan egzersizler sonucu çocukların kas gelişimleri desteklenir. Bu hem ince hem kaba psiko-motor becerileri için faydalıdır. Oyunlar ve ritim çalışmaları ise sözel yönlendirmeler içermektedir; bu yüzden çocukların zihinsel gelişimlerini desteklemektedir.

ZEYNEP TANER: Beş ve altı yaş çocuklarda klasik bale ile sağlanması beklenen duygusal gelişim ve olgunluk nedir?

DAMLA DEMİR: Duygu; bireyin çevresindeki cisimlere, kişilere veya olaylara iç dünyasında oluşturduğu tepkiler olarak adlandırılabilir. Duygular belli uyaranlara karşı, bireyin zihniyeti ve değerleri ile paralel bir şekilde tutarlı olarak ortaya çıkar. Bir tepki olarak duygu, kişilikle doğrudan ilişkilidir. Çocuklar da çok küçük yaşlardan itibaren duygularını ve isteklerini çevreye yansıtma eğilimindedirler. Okul öncesi dönemde bütün duygu türleri ortaya çıkmaya başlar. Ancak öfke, kıskançlık inatçılık bu dönemde yoğun biçimde karşımıza çıkar. Bu dönemde sözel becerilerin de yeteri kadar gelişmemiş olması sebebiyle çocuk iç dünyasını, duygu ve isteklerini sözel olarak yeterli şekilde ifade edemeyebilirler ve bu onların daha da hırçınlaşmalarına sebep olabilir; fakat iç dünyalarını davranışları aracılığıyla yansıtılmaktadır. Çocukluk döneminde yaşanan duygusal gelişim bireyin yetişkinlik dönemindeki kişiliğinin yapı taşlarını oluşturur. Bu yüzden çocuğun duygusal gelişimini desteklemek, çocuğun duygularını tanımasını sağlayacak aktiviteler yapmak, duygu ve isteklerini ifade edebildiği bir ortamda büyümesini sağlamak; sağlıklı bir duygusal gelişim için olmazsa olmazdır.

5-6 yaş döneminde çocuklar görev sorumluluğu kazanmıştır. Bir görevi farkında olarak yerine getirebilirler ve başarılı olmanın önemini anlayabilirler. Bu dönemde çocuğa başarabileceği görevler verilerek sorumluluk bilinci geliştirilebilir. Klasik bale eğitimi de bu noktada etkili bir ekipman olabilir. Sınıf ortamındaki çocuk, ona verilen egzersiz hareketlerini yaparak, toplu oyunlarda katılım göstererek bir anlamda hem öğretmene hem kendine hem de sınıf arkadaşlarına karşı sorumlulukları olduğunu bilecek ve sorumluluk bilinci kazanacaktır. Aynı zamanda bu yaş döneminde çocuklar, anne-babalarından ayrılma konusunda daha açıktırlar. Küçük bir çocuktan bir bireye doğru ilerledikleri bu süreçlerinde; çocukların ebeveynlerinden ayrı bir şeyler başardıklarını hissedebilmeleri, duygusal gelişimleri için önemli bir yere sahiptir. Klasik bale eğitimi de çocukların bağımsız olarak bir şeyler başarabildiklerini hissedebilmelerine olanak sağlamaktadır. Aynı zamanda klasik bale eğitimi, bu dönemde çok önemli bir yere sahip olan kurallara ayak uydurabilme becerisini de sınıf içindeki disiplini sağlarken yeterli biçimde çocuğa aşılamaktadır.

Duygusal açıdan sağlıklı bir gelişim geçiren çocuklarda empati duygusu gelişir, şiddete eğilim az olur ve davranış problemleriyle daha az karşılaşılır. Duygusal açıdan sağlıklı bir yetişkinlikte çocukluk dönemindeki sağlıklı duygusal gelişimin büyük rolü vardır. Klasik bale eğitimi de, bu bağlamda duygusal gelişimi destekleyici nitelikler taşımaktadır.

ZEYNEP TANER: Beş ve altı yaş çocuklar nasıl öğrenir?

DAMLA DEMİR: Öğrenme, tekrar ve yaşantılar sonucu zihinde ve davranışlarda meydana gelen değişimdir. Her birey hayata gözlerini açtığından itibaren çevresindeki uyaranlara tepki göstermeye ve bu yolla öğrenmeye başlar. Deneme-yanılma yoluyla öğrenme, motor öğrenme, bilişsel öğrenme, koşullanma yoluyla öğrenme gibi farklı öğrenme türleri ve süreçleri bulunmaktadır. Her bireye göre bu öğrenme türlerinin etkinliği farklılık gösterir. Bu durum çocuklarda da aynı şekildedir.

Her çocuk yegânedir ve her çocuk kendine özgü bir öğrenme yöntemi ve kapasitesine sahiptir. Bu yüzden etkin bir şekilde öğrenme sağlanması için birçok farklı yöntem vardır. Çoklu zekâ kuramında da zekâ, tek ve baskın bir yeteneği değil de çeşitli zekâ alanlarını ve farklı yetileri ifade eder. Bu yetiler; matematiksel-mantıksal kapasite, görsel-mekânsal kapasite, müziksel-ritmik (işitsel) kapasite, bedensel-kinestetik kapasite, sosyal kapasite, kişisel (içsel) kapasite, doğaya ilişkin kapasite, sözel-dilsel kapasite olarak sıralanabilir.

Tüm bunlarla birlikte, her yaş döneminin kendine özgü etkili öğretme yöntemleri mevcuttur. 5-6 yaş dönemi çocuklarında öğrenme ortamının oyun içinde yaratılması etkin bir öğrenme ortamı oluşturulması için önemli bir adımdır. Bu hem çocukların gelişim düzeylerine göre bir eğitim vermeyi kolaylaştırır ve çocuğun yaşına bağlı gerekli yeterliliklerin gelişmesine katkı sağlar hem de çocukların ileriki yaşlarında öğrenmeyi sevmeleri için sağlıklı bir ortam hazırlar. Bu yaş dönemindeki çocuklar hareket ederek ve duyu organlarını kullanarak öğrenmeye daha yatkındır. Duyu organları devreye girdikçe çocuk için öğrenme süreci daha kolay ve anlaşılır bir hâl alır. Aynı zamanda öğrenilen bilginin kalıcılığı da artar. Bu yaş grubunda bir diğer başvurulabilecek yol ise taklit ederek öğrenmedir. Bu yaş grubunda çocuklar davranışı veya hareketi, sözel olarak ifadeden daha kısa sürede ve kolay bir şekilde algırlar. Taklit ederek öğrenme hem çocuk için öğrenmeyi kolaylaştırma hem de çocukta gözlem yeteneğini geliştirme açısından önemli bir yere sahiptir.

ZEYNEP TANER: Beş ve altı yaş çocuklarda dikkat süresi ne kadardır?

DAMLA DEMİR: Çocuk dikkatini toplayabilmek için zorlanmadan algılayabildiği, ilgi çekici materyallere ve aktivitelere ihtiyaç duyar. Etkili bir öğrenme süreci yaratmanın bir önemli sonucu da çocuğun dikkatini olabilecek en uzun süre boyunca sağlayabilmektir. Çocuğun duyu organlarını devreye sokmak, çocuğa yeterli hareket özgürlüğü sunmak, görsel verilerden yararlanmak çocuğun dikkatini toplayabilmesinde önemli yöntemlerdir. Çocuk için uygun bir öğrenme süreci oluşturulmazsa, çocuk dikkatini toplamakta sorunlar yaşar. Bununla birlikte ne kadar etkili bir öğrenme ortamı yaratılırsa yaratılsın her yaş döneminin kendine özgü dikkat süreleri vardır. Küçük yaşlarda dikkat süreleri daha kısıtlıyken yaş ilerledikçe dikkat süreleri de artmaktadır. 5 yaşında bir çocuk tek başına ilgisini çeken bir etkinlikle 10-15 dakikasını geçirebilir, bununla birlikte ilgisini çeken bir görev verildiğinde dikkatini 5-6 dakika gibi bir süre boyunca koruyabilir. Akranlarıyla birlikte katıldığı grup etkinliklerinde dikkati dağılmadan 15-25 dakika vakit geçirebilir. 6 yaşında bir çocuk ise ilgisini çeken bir etkinlikte dikkati dağılmadan yaklaşık olarak 30 dakikasını geçirebilir. D. Demir (kişisel iletişim, 19.12.2016)

1.5. 5-6 Yaş Grubu Öğrenciler İçin Bale Eğitimcilerinin Rolü

Rol model, bir kişinin diğerlerinin beklentisini karşılayacak şekilde sergilediği davranışlarla olunabilir. Bu davranışlar yazılmamış kurallara bağlıdır ve öğretmen olarak da eğitimci dersi sırasında öğrencilerinden bazı yazılmamış kurallara uymalarını isteyecektir. Bir öğretmen zaman zaman farklı rollere bürünecektir. Özellikle küçük yaş gruplarında bazen dert dinleyen bir anne, bazen sırdaş, bazen yol gösteren bir abla, kimi zaman hayranlıkla izlenecek bir prima balerina olacaktır. Bir eğitimci, öğrencilerinden beklentilerini, kendi güçlü ve zayıf yanlarını bilmeli ve gerçekçi bir ders planı izlemelidir (Dupree, 2015, s. 11)

1.6. Bale Derslerinde Kullanılabilecek Oyun Örnekleri Ve Gerekli Malzemeler:

Bale derslerinde kullanılabilecek oyun örneklerine geçmeden önce, sahnede ya da derste kullanılan, dekor gibi sabit olmayan, hareket ettirilebilir eşyaları nitelendiren “Prop” teriminden bahsetmek yerinde olacaktır. Prop, ayrı bir obje

olarak, örneğin sandalye gibi, kullanılmasının yanı sıra vücudun uzantısı olarak, örneğin eşarp gibi, kullanılabilir. Bale derslerinde ve yaratıcı dans oyunlarında malzeme kullanımı dersi zenginleştirir ve hayal gücünün daha fazla kullanılmasına olanak sağlar (Chen 2015, s.110).

Okul öncesi bale derslerinde, dersi desteklemek amacıyla kullanılması önerilen oyunların bazıları aşağıda sunulmaktadır:

1. Parça Ekleme Oyunu

Amaçlar: Yönergede verilen vücut parçasını bulmak, o vücut parçasının el verdiği hareket kapasitesini keşfetmek, o vücut parçasını çeşitli şekillerde kullanabilmek, hareketleri hatırlayıp arka arkaya icra edebilmek.

Süre: 10 dakika

İşleyiş: Daire halinde oturulur. Öğretmen öğrencilere baş, kol, omuzlar, bacaklar gibi vücut parçalarının isimlerini söyler ve vücudun diğer taraflarını oynatmadan bu parçaların nasıl hareket ettirebileceğini keşfetmelerini ister. İlk öğrenci bulduğu hareketi dairenin içinde gösterir ve diğerleri onu taklit ederler. İlk üç öğrenci hareketlerini gösterdikten sonra üç hareket birleştirilerek bir dans cümlesi oluşturulur (Dupree 2003, s. 20).

2. Bebekleri Uyumla

Amaçlar: Bacak arkasında bulunan “hemstring” kaslarını uzatmak, esneme hareketini yaparken bacakları düz tutmak ve ayakları flex pozisyonunda muhafaza etmek için oyuncak aracılığıyla esneme süresini uzatmak.

Süre : 1 müzik parçası

İşleyiş: Öğrenciler derste yerdeki yerlerini alırlar.

Bacaklar öne düz uzatılmış durumdadır. Tüm öğrencilerin ellerinde oyuncak bebekleri vardır. Ayaklar flex yapılarak bebekler bacakların üstüne yatırılır. Ayakların flex pozisyonu bozulduğu takdirde bebekler düşecektir, bu sebeple pozisyonu muhafaza etmek önemlidir. Öğrenciler bebeklerini yatırıp uyuturken öne eğilerek arka bacak kaslarını esnetirler. Müzik boyunca devam edilir. Müzik sonunda bebekler kucağa alınır.

3. Prens Oyunu

Amaçlar: Öğrencilerin yönergeleri takip etmeleri, mimik kullanabilmeleri ve tüm salonu kullanmaları.

Süre: 5 dakika

İşleyiş: Öğrenciler yarım daire şeklinde otururlar. Sınıfın ortasında bir örtü vardır. İsmi söylenen öğrenci sırası geldiğinde öğretmenin yanına gelerek bir oyuncak hayvan bir de müzik aleti seçecektir. Bazı öğrencilere, sırası geldiğinde, ne seçmesi istendiği hatırlatılması gerekecektir, oyunun daha ilk aşaması yönergeyi dinleyip uygulamak için tasarlanmıştır. Tüm öğrenciler hayvanlarını seçtikten sonra sırayla örtünün altına saklarlar. Tekrar yarım daire oturuş pozisyonuna geçilir. Öğretmen masalın ilk bölümünü anlatmaya başlar: “Bir zamanlar bir prenses varmış (sınıfınızda erkek öğrenci varsa prens de eklemeyi unutmayınız.) ve bu prenses sabahları uyanınca ormanda hayvanlarla oynama gitmeyi çok severmiş.” Bu bölümde müzik eşliğinde uyanıp hazırlanan prenses taklidi yapılması istenir. Öğretmen anlatmaya devam eder: “Prens ormana gittiğinde hayvan arkadaşlarını görememiş. Mağaraların içine bakmış, ağaçların tepelerine tırmanmış, ağaçların arasında aramış ama hiçbirini bulamamış.” Öğrenciler yönergeler doğrultusunda hayvanları arıyormuş gibi yaparlar. Salonun her yanında aşağı ve yukarı uzanarak aramaları konusunda cesaretlendirilirler. Masal devam eder: “Prens tam umudunu yitireceken perinin sesini duyar, peri ona büyücünün hayvanları sakladığını ve ancak prensesler büyüyü bozarlarsa ortaya çıkacaklarını söyler. Büyünün bozulması için sırasıyla 4 pliés, 8 adım yana chassé, salonun etrafında pas courus ve 4 tane öne tendu yapılması gerekmektedir.” (Her bir hareket sayılarak müzik eşliğinde yapılır. Hareket seçimi öğretmene bırakılmıştır) Hareketleri başarıyla tamamlayan prensesler örtünün altındaki hayvanlarını alırlar ve hep birlikte büyülü ormanda dans etmeye başlarlar (Meyer 2004, s.36).

İKİNCİ BÖLÜM

YARATICI DANS, ORFF EĞİTİMİ VE KLASİK BALE

2.1 Yaratıcı Dans

Okul öncesi çocukların dikkat süreleri göz önüne alındığında, içinde birçok ayrıntı barındıran ve yapılandırılmış bir teknik öğrenme gerektiren bale derslerinde öğrencinin dikkatini uzun süre canlı tutacak, eğlenceli ve öğrenci merkezli bir yol gerektiği görülmektedir. Beş ve altı yaş bale sınıflarının amacı, konsantrasyonun daha uzun süre sağlanabileceği ve kas kuvvetinin balenin gerektirdiği tekniği uygulamak için yeterli olduğu ileriki yaşlara hazırlık yapmaktır. Bu dönem, bale ile tanışıklık sağlamak ve yaratıcılığın gelişmesi için kullanılmalıdır (Strzepek 2009 s.1).

Dans kuramcısı Rudolf Laban hareketi inceleyerek dansı oluşturan unsurları ortaya koymuştur. Labana'a göre dans, vücut, alan, ağırlık, zaman, akış farkındalığı ve kişilerin mekân içinde birbirleriyle olan ilişkilerinden oluşmaktadır. Yaratıcı dansın vücut parçaları, yön, paten, seviye, hız, enerji ve hareket kaliteleri üzerine kurulmuş öğeleri Laban'ın çalışmasını temel alarak oluşturulmuştur. "*Joyce'un A Handbook For Dance in Education kitabında dediği gibi yaratıcı dansın amacı hareket yoluyla iletişim kurmaktır*"(Bergmann 1995 s.157).

Profesyonel dansta önemli olan ortaya çıkacak üründür. Oysa beş ve altı yaş çocuklarda sürecin çocuğa kazandıracakları önem taşımaktadır. Ulaşılması gereken performans hedefinden çok o hedefe giden süreçten çocuğun zevk alması istenmektedir. Bu süreç ona duygularını ifade etmesini, hayal kurmasını, farklılıklara saygı duymasını ve problem çözme yeteneğini öğretecektir. Teknik, ancak vücudun istenilen bir biçimde mekanik olarak hareket etmesini öğretir. Oysa yaratıcı dansta öğrenci, öğrenmesiyle ilgili karar mekanizmasına dahil olmakta, bale dersinin kazandırmak istediği bedensel yeteneği öğrenebilmek için motive olmaktadır (Smith-Autard 2002, s.6).

Hangi tür dans olursa olsun, iyi dans etmenin yolu tekniği iyi öğrenmek, izleyip analiz edebilmek ve dansı oluşturan öğeleri iyi tanımaktan geçer. Ancak ondan sonra dansçı/çocuk kendi ifadesini oluşturabilir, aksi taktirde ezberlenmiş dans adımlarını icra etmekten öteye gidemeyecektir (Gilbert 2015, s.4).

Laban'ın hareket analizlerine göre dans dört bölüm içinde incelenebilir:

1-*Vücut farkındalığı, vücut ne yapıyor*

2-*Dinamikler, vücudun nasıl hareket ettiği*

3-*Mekân farkındalığı, vücudun nereye gittiği*

4-*Diğer dansçılarla ilişkiler, vücut kiminle hareket ediyor* (Carline, 2011, s. 30).

2.1.1 Vücutun Anatomik Kapasitesinin Tanınması, Hareket Çeşitliliğinin Keşfedilmesi

Basit psiko-motor beceriler klasik bale tekniğinin gerektirdiği karmaşık hareketlerin yapılması için temel oluştururlar. Sürünme, yuvarlanma, yürüyüş, koşu, atlama, zıplama, sıçrama, sekme gibi hareketler zaten tüm çocukların doğal olarak yaptıkları hareketlerdir. Klasik bale, bu hareketlerin belli bir teknik içinde çeşitlilik içerisinde yapılmasından oluşur. Bu hareketlerin benzerlikleri, birbirlerinden farklılıkları öğrenci tarafından anlaşıldığı zaman öğrenilmesi de daha kolay olmaktadır. Hangi vücut parçasıyla, ne kadar kuvvet kullanılarak, çıkış ve bitiriş noktalarında vücut ağırlığının nerede olacağı gibi unsurlar hareketleri oluşturmaktadır. Bale tekniğinin gereklerini yerine getirecek tüm bu hareketlerin yapılabilmesi de güçlü bir kas gelişimini beraberinde getirir (Gilbert 2015, s.87). “*Martha Graham'ın dediği gibi, bir dansçı inşa etmek için on yıl gerekir*” (Smith-Autard 2002, s.15)

2.1.2 Dinamikler

Dansın dinamiklerini hareket kalitesi olarak adlandırmak mümkündür. Aynı dans adımını farklı dinamiklerle yapmak hareketin farklı görünmesini böylelikle de izleyiciye farklı hissettirilmesini sağlar. Hareket kalitesini ağırlık, zaman ve akış belirler. Hareketi yaparken kullanılan kas kütlesi, güçlü ve sağlam olup gergin ve kuvvetli kaslar gerektirebileceği gibi daha narin ve yumuşak devinimler sağlamak üzere ince uzun şekilde de olabilir. Günlük hayatımızda iki uçta hareket etmekten çok, daha ortalama kas kuvveti gerektiren hareketler yapmaktayız.

Dans adımı yaparken o adımı belli bir sürede yapmamız gerekir. Aynı adımı farklı sürelerde yapmak da hareketin farklılaşmasını sağlar. Bazı hareketler doğası gereği ani olmak zorunda olabilir, zıplamalar ya da pozlar gibi, hareketi devamlı ya da ani yapmanın seçim olacağı hareketler de vardır. Yapılan seçime göre hareketin icra edilmesi de çocukta gerekli kas gelişiminin oluşmasına yardımcı olacaktır. Bazı çocuklar daha hızlı ve ani hareket etmeyi severler bazılarıysa daha yavaş ve sakindir oysa klasik bale ya da başka dans olsun, sonuçta hepsinden sahnede aynı şekilde hareket etmeleri beklenmektedir. Dansın öğelerini tanımak koreografinin gerektirdiği dinamiklerle hareket etmek için gereklidir. Bir hareket yavaş ama güçlü, devamlı ve sert olabileceği gibi hızlı ve yumuşak, kesik kesik ve yumuşak da olabilir. Özellikle kontrast hareket kalitelerinin bir arada kullanılması güçlü kas kontrolü ve farkındalık gerektirir (Carline 2011, s.32).

2.1.3. Mekân

Salonda, sahnede, sokakta ya da pistte dans ederken belli bir alan kullanılmaktadır. Bu alan dansçının kendi alanı ve genel alan olarak iki bölümde değerlendirilir. Dans eden kişi ve grupların, alan içinde nerede yer aldıkları, yer değiştirmeleri, oluşturdukları şekiller belli yollar oluşturmaktadır. Bu yollar oluşturulurken öğrencinin hem kişisel alanının hem de diğerleriyle paylaştığı ortak mekânın farkında olması gerekmektedir. Kullanılan yönler, dansçılar arasındaki geçişler dans adımlarıyla birleştiği zaman uygulanması zor hale gelmektedir.

Kişisel alanımız vücudumuzun kapladığı alan ve onun yakın çevresidir. Koreografinin gereklerine ve dansın çeşidine göre yakın çevrenin ne kadar yer kapladığı değişir. Genel olarak ifade etmek gerekirse kol ve bacaklarımızla uzanıp hiç kimseye değmediğimiz alandır.

Alan kullanımında yönler ve seviyeden de bahsetmek gerekir. Dans edilen alan üç boyutlu olarak ele alındığında, yerden tavana, önden arkaya ve sağdan sola tüm alan içinde hareket etmek mümkündür. Alt, orta ve üst bölüm olarak seviyelere ayrılır ve hareketler sırasında seyirci yönü dışındaki yönler de kullanılabilir. Bu alanı bir küp olarak hayal edip o küp içinde hareket edildiğinin farkında olmak gerekir. Dansçı, diğer dansçılarla birlikte paylaştığı alanı kullanırken, ilerleyerek ya da yer değiştirerek yapılan hareketlerde gittiği her yere kendi kişisel alanını da taşımaktadır.

Bu farkındalığa ulaşmış öğrenci koreografi esnasında yerleşimde zorluk çekmeyecektir.

2.1.4 İlişkiler

Dansta ilişkilerden söz ederken, dansçının mekânla, zamanla, diğer dansçılarla ve kendi vücut parçalarının birbirleriyle olan ilişkilerinden söz etmek olasıdır. Koreografideki nerede ve ne zaman sorularının cevapları danstaki ilişkilerin anlaşılmasıyla verilebilir. Böylece tüm öğrenciler aynı anda ve olmalı gereken çizgilerde dans edebilme yetisini kazanırlar. Grup ya da partnerli olarak yapılan danslarda ilişkiler daha fazla önem taşımaktadır (Purcell 1994, s.22).

Klasik balede solist olarak değil de grup olarak dans eden dansçı topluluğuna “Corps de Ballet” adı verilir. Cambridge Dictionaries’e göre” Corps de Ballet”, senkronize bir biçimde ve belli bir yerleşim içerisinde dans eden topluluğa verilen isimdir. Fransızca sözcük anlamı olarak “corps” kelimesi vücut anlamındadır ve dansçı topluluğunun tek bir vücutmuşçasına dans etmesinden ötürü “Corps de Ballet” denmektedir.

Dansın unsurlarının analiz edilmesi, klasik bale eğitimi alan bir öğrencinin dans adımlarını yapmaktan çok dans etmesini sağlayacaktır. *“Duygularımızın derinliğini ifade ederken sanki ayda yürür gibiyim, içim pır pır, aklım beş karış havada şeklinde gibi, hareketleri tarif eden ifadeler kullanırız. Bu da bize hareketin duyguların ilk ifadesi olduğunu kanıtlar.”*(Russel 1965, s.12)

2.2. Orff Eğitimi Ve Okul Öncesi Bale Derslerinde Kullanımı

Orff, ritim, müzik ve dans aracılığıyla çocukların doğasında var olan elemanları kullanarak öğrenmeyi teşvik eden, müzisyen Carl Orff ve dansçı Gunild Keetman tarafından geliştirilmiş bir sistemdir. Amerikan Orff-Schulwerk Birliği’nin resmi internet sitesinde açıkladığı üzere tüm çocukların bilinçsizce yaptıkları oyun oynama, taklit, deneyimleme ve kendini ifade etme yöntemleriyle çocuklar problem çözmeye yatkın ve kendine güvenli bireyler olarak yetişmektedirler. Konuşma, şarkı söyleme ve Orff enstrümanları ile çalışmalar yapılmaktadır. Doğaçlama dans etmeye, hareket etmeye ve ses çıkarmaya teşvik edilen çocuklar, karşılaştıkları sorunlara yaratıcı çözümler getirebilen yetişkinler olmaktadır (Anonim, 2017).

Orff eğitiminin temelinde tüm çocukların başarılı olmaları ilkesi bulunmaktadır. Ritim duygusu ve müzik eğitiminin, belirli zorlayıcı kurallar olmaksızın “*müziğin ilkel dili kullanılarak*” ve öğrenciye birey olarak değer verip sürece dâhil olması sağlanarak verilmesi amaçlanmaktadır (Long 2013, s.5).

Bu metodun en temel ögesi, dans, müzik, konuşma, dil, vücut, ve hareket birlikteliğidir. Bu temel öğeleri kullanarak, Orff metodu uygulandığında, çocukta müzikal yönden gelişme sağlanır. Aynı zamanda bu gelişmeyle birlikte, çocukta öğrenme disiplini, grup sorumluluğu alma, başkaları ile çalışmayı öğrenme ve dikkat becerilerinin geliştirilmesi sağlanmaktadır.

Orff eğitiminde çocuğa beden bilinci verilirken bir yandan da mekân bilinciyle bireyselliği bozmadan eş ve grup oluşturma bilinci desteklenir. Doğaçlama yoluyla, keşfederek, canlandırarak, hayal gücünü kullanarak, kendini ifade etmeyi öğrenir. Orff eğitimine göre söz konusu sadece müzik eğitimi değil insan yetiştirmektir (Can, 2011 s.1).

Amaç, ne müzik dersinin gerektirdiği yeteneği oluşturmak ne de bedensel aktivite ile elde edilmek istenen yetilere kavuşmak değil; ritim, müzik ve hareketlerle ifade yeteneğini geliştirmek, eğitmen ve öğrencideki yaratıcı yönü pekiştirmektir. Bale, müzik, hareket ve rol yapmayı gerektiren kompleks bir sanat dalıdır. Orff eğitimi geleneksel bale eğitimiyle çok farklıdır ve bu farklılık, öğrenci odaklı, sosyal öğrenmeyi teşvik eden, yaratıcı bir eğitim biçimi olmasıdır. Özellikle okul öncesi dönemde çocukların oyun ve taklit yöntemiyle daha kolay öğrendikleri düşünüldüğünde Orff eğitiminin bale eğitimi içinde yer almasının, bale eğitiminin modern eğitim anlayışıyla verilmesi açısından ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır. Okul öncesi yaş grubunda hikâye ve masallar önemli bir yer tutar. Taklit etme, olay ve karakterleri canlandırma bale eserlerinde istenen rol yapma yeteneğinin gelişmesini sağlamaktadır. Orff çalışmalarında bazen hareketten müziğe bazen de müzikten harekete varma yoluyla doğaçlama çalışmaları yapılmakta ve bu doğaçlama çalışmalarından seçilen hareketlerin sabitlenmesiyle dans cümleleri oluşturulmaktadır. Bu yöntemle bireysel ve grup çalışması öğrenilir ve okul öncesi çocuğunun dikkat süresi düşünüldüğünde konsantrasyon süresinin daha uzun tutulması sağlanır (Kalyoncu, 2006, s. 58).

Klasik bale eğitiminin beş ve altı yaş okul öncesi çocuklarda öğretilme biçiminin geleneksel yöntemden çok daha eğlenceli ve yaratıcı olması gereklidir. Aksi takdirde öğrenci sıkılıp devam etmek istemeyecek ve gerekli teknik edinimlere ulaşması zorlaşacaktır. Yaratıcı bireylerde genellikle gözlemlenen yetenekler kendine güvenli, meraklı, artistik ve estetik kaygılar taşıyan, yeni ve karmaşık şeylere düşkün kişiler olmalarıdır. Bu özelliklerin kazandırılıp geliştirilmesi Orff eğitimi ile mümkün olabilir.

Okul öncesi dönemi bireylerdeki yaratıcı düşüncenin gelişmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Gürgen (2006) “Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar” adlı çalışmasında müzik derslerinde öğrencilerin yaratıcılığını geliştirebilecek çağdaş yöntem ve yaklaşımlardan bahsetmiştir. Bu yöntem ve yaklaşımların ortak yönleri, çocukta kazandırılmak istenen davranışları, müziğin öğelerini hissettirmeden oyunlaştırarak kazandırması, algı, dikkat, bellek, hayal gücü, özgüven gibi zihinsel becerileri geliştirmesi, müziğe aktif katılım sağlaması, sosyal iletişim becerilerini geliştirmesi ve en önemlisi de yaratıcılığı geliştirmesidir (Summak&Aydın, 2011, s. 373).

Yaratıcılık uygun çalışmalarla geliştirilebilen bir yetidir. Beş ve altı yaş gibi erken öğrenme döneminde oyun ve müziğin yaratıcılığın gelişimine önemli katkıları bulunmaktadır. Öğrenmenin en hızlı olduğu dönemlerde çocuklara Orff eğitimi gibi çocukların yapmaktan halihazırda çok hoşlandıkları ritim tutma, şarkı söyleme ve dans etme etkinliklerinin yaptırılması çocuklarda çok yönlü gelişimi desteklemektedir (Akyol&Aral&Sığırtmaç, 2006, s. 3).

2.3. Klasik Bale

İlk çıkış noktası Rönesans dönemi İtalya’sı olan Klasik Bale Fransızların koreografik bir düzen ve teknik kurallar getirmesiyle gelişmiştir. Tüm Avrupa’da hızlı bir şekilde yayılmış ve en iyi çağına Fransız Kral XIV. Louis zamanında ulaşmıştır. Kral XIV.Louis de iyi bir dansçı olduğundan bale sanatına önem vermiş, o döneme kadar halk tarafından icra edilen bu dansın profesyonelleşmesini sağlamıştır. Dönemin ünlü bale öğretmeni Pierre Beauchamps balenin temellerini oluşturan beş ayak pozisyonunu belirlemiş ve 1661 yılında Academie Royal de

Danse kurulmuştur. 18.yüzyıla gelindiği zaman ünlü bale kuramcısı Jean Georges Noverre tarafından balenin terminolojisi oluşturulmuş, kuralları belirlenmiş ve operadan bağımsız olarak sadece bale olarak icra edilen bugünkü formuna kavuşmuştur. 17.yüzyılın sonlarına kadar baledeki kadın rolleri de erkekler tarafından oynanırken, bale geliştikçe kostümler hafiflemiş, peruklar çıkmış ve point shoes giyilmeye başlanmıştır. Bale sanatının 18.yüzyılın ikinci yarısında Rusya'ya ulaşması ölümsüz eserler yaratılmasına olanak sağlamıştır. En iyi bilinen eserler arasında yer alan Uyuyan Güzel, Fındıkkıran ve Kuğu Gölü baleleri Tchaikovsky tarafından bestelenmiş, Maurius Petipa tarafından koreografileri yapılmıştır (Barber, 2012, s. 40-55).

Ünlü bale dansçıları, bale okullarının kurulmasına ön ayak olmuşlar ve çok değerli öğrenciler yetiştirmişlerdir. Bu dansçılardan Dame Ninette de Valois (Türkiye'de Madam olarak anılmaktadır) 1926 yılında Londra'da Koreografik Sanatlar Akademisi'ni kurduktan sonra Wic-Wells Bale Topluluğunu, daha sonra Kraliyet Bale Topluluğu adını alacak olan Saddler's Well Bale Topluluğunu ve günümüzde Birmingham Kraliyet Balesi adını taşıyan bale toplulukların da kurucusu olmuştur. 1947 yılında Türkiye'den aldığı davetle İstanbul Yeşilköy'de ilk bale okulunu açmış, okul üç yıl sonra Ankara'ya taşınarak Ankara Devlet Konservatuvarı'na bağlanmıştır.

Okul öncesi bale eğitiminin çoğunluğu konservatuarlarda değil, özel kurslarda verilmektedir. BBC News'da Judith Burns tarafından belirtildiği üzere ehil olmayan bale eğitmenleri, küçük yaşlarda yanlış tekniklerle, çocuklara zarar verebilmektedir. Özellikle erken yaşta point shoe giydirilmeye kalkılması ya da turnout pozisyonunun zorlanması sakatlıklara sebep olabilmektedir. Özellikle, kemik gelişiminin henüz tamamlanmamış olduğu, çocukların oldukça esnek oldukları mini bale yaşlarında eğitmenlerin yeterliliği çok önem taşımaktadır. Erken yaştaki bale eğitiminde, teknik olarak çocuğa, uygun duruş pozisyonunu kazandırmak ve çocuğa balenin temellerini öğretmek hedeflenmelidir (Burnes, 2015,s. 2).

2.3.1. Klasik Bale Terminolojisi

Klasik bale terminolojisi Fransız bale kuramcısı Jean Georges Noverre tarafından oluşturulmuştur ve tüm dünyada Fransızca olarak kullanılmaktadır. Okul

öncesi bale sınıflarında temel pozisyonlar ve basit başlangıç seviye teknik öğretilmekte olduğundan terminolojinin de küçük bir kısmı kullanılmaktadır. Aşağıda hazırlık sınıflarında kullanılan hareketlerin Fransızca isimleri ve açıklamaları yer almaktadır:

Point : Ayak parmak ucunun bilekten uzatılarak parmakların kıvrılabileceği en uzun ve keskin şekilde ayakların gerilmesi anlamına gelir.

Flex : Ayak parmaklarının bilekten geri çekilerek bacakla bilek eklemine fleksiyon yaptırılan harekettir. Bacaklar yerde olarak yapıldığında topukların yerden kalkması hedeflenir.

Bras bas : Kolların, vücudun hafif önünde, yanlara ve aşağıya doğru uzatılmış halidir.

Préparation kol : Kolların, oval bir biçimde, vücut önünde, aşağıda yer aldığı pozisyonudur.

Allongé : Kolların, yukarı doğru iki yana V şeklinde olarak uzatılmış olduğu pozisyonudur.

Port de bras : Kol çalışmalarına verilen genel bir isimdir.

Plié : Çeşitli ayak pozisyonlarında diz kırma hareketidir. Aynı zamanda tüm zıplama hareketlerinin başlangıç ve bitişleri plié ile olur. Hareket karakteri olarak yumuşak ve devamlı bir harekettir.

Battement tendu : Vücut ağırlığı, destek bacak dediğimiz sabit bacak üzerindeyken diğer bacağın düz ve gergin biçimde yere uzatılması şeklinde yapılan harekettir. Ayak tam point olmalıdır. 6. ya da 1. ayak pozisyon devant (öne), seconde (yana) ya da derriere (arkaya) olabilir.

Battement jeté : Battement tendu'deki prensiplerin geçerli olduğu ancak bacağın yerden 10 cm kadar yukarı uzatılması şeklinde yapılan harekettir. Hareket karakteri olarak sert ve keskin bir harekettir.

Degagés: Pozisyon değiştirirken bacağın ayak point olacak şekilde ileri doğru uzatılması anlamındadır. Battement tendu'deki tüm hareket prensipleri geçerlidir.

Piqués : Battement jeté yapmış olan bacağın kısa ve ani hareketle parmak ucunun yere değdirilip kaldırılmasıyla yapılan küçük ve hızlı bir harekettir.

Fondu: Fransızca kelime anlamı erimek olan bu hareket, birinci aşamada destek bacağıın plié yapması ve çalışan bacağıın coupé'ye gelmesi ile ikinci aşamada ikisinin de aynı anda düz pozisyona gelmesi ile öne, yana ve arkaya doğru yapılmaktadır.

Marche : Ayaklar point olarak 6. Ya da 1. Pozisyonda bacakların battement tendu ile uzatılarak yapılan yürüyüş hareketleridir.

Epolman : Başın üst beden ile birlikte kol ile ya da kolsuz olarak kullanımındır.

Posé : Destek bacak olarak adlandırılan sabit bacak plié hareketini yaparken çalışan bacağıın battement tendu ile uzatılıp gösterilmesi pozisyonuna verilen addır.

Temps lié : Battement tendu yaptıktan sonra vücut ağırlığının ortaya alınarak plié yapılmasını ve akabinde ağırlığın diğer bacağına transfer edilmesini anlatan harekettir.

Passé : Çalışan bacağıın, destek bacak diz hizasına kadar dizden bükülmek suretiyle point olarak çekildiği harekettir. Tek ayak üstünde dengede durmayı gerektirir. 6. Ya da 1. pozisyonda yapılabilir.

Relevé : Bacaklar düz ve gergin durumdayken topukların havaya kalkması ile parmak ucuna doğru yükselme hareketidir. Tüm ayak parmakları yerde kalacak şekilde ve istenilen ayak pozisyonunda yapılabilir.

Port De Bras: Kollar ile yapılan hareketlerin bütününe verilen isimdir. 1. Ve 2. Port de Bras 5 ve 6 yaşlarda öğretilir. Daha zor olan kalıplar yaş ve sınıf seviyesi büyüdükçe öğretilecektir.

Sautés : Çeşitli ayak pozisyonlarından yapılan temel zıplama hareketleridir. Yerde plié ile başlayıp havada bacakların gergin ve point olmasını gerektiren ve tekrar yere inildiğinde plié ile bitmesi gereken hareketlerdir.

Echappés: Ayakların 1. Ya da 5.pozisyondan başlayarak zıplayıp önce yerdeki pozisyonu havada göstermesi ve yere 2. Ya da 4. Pozisyona düşmesiyle yapılan, hareketin dönüşünde inilen pozisyondan başlangıç pozisyonuna dönülen harekettir.

Pas courus : İki bacak gergin ve relevé olarak başlayan, ilerleyerek yapılan ve dizlerin kır-çek şeklinde çalıştığı hızlı bir harekettir. İki bacak birbirinden ayrılmadan küçük ve seri olarak yapılır.

Chassé : İki bacağın gergin durumdan plié yapılmasıyla ve pile durumundayken ilerlemesiyle yapılan bir harekettir. Genel olarak zıplamalardan önce yerden kuvvet almak amacıyla kullanılır. Vücuda ağırlık transferini öğretir.

Gallop : Chassé ile başlayarak iki ayağın da yerden gergin bir şekilde yükselmesiyle yapılan ilerlemeli zıplama hareketidir.

Temps levé : Tek bacak üzerinde yapılan zıplama çeşitlerinin genel adıdır.

En face: Vücudun seyirci (ya da ayna) yönüne doğru baktığı duruş biçimini ifade eder.

Reverence : Derslerin başında ve sonunda yapılan selam hareketidir.

(Danby,S 1993, s.14)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ BALE EĞİTİMİ İÇİN PROGRAM ÖRNEĞİ:

ROYAL ACADEMY OF DANCING

Bu bölüm Royal Academy of Dancing'ın Pre Primary ve Primary (Teknik sınıf öncesi hazırlık sınıfları) programından çeviri yapılarak alınmıştır. Program haftada iki gün birer saat olarak öngörülmüştür. Aşağıda yer alan hareketler her ders yapılacaktır. Bazı hareketlerin alternatifleri de bulunmaktadır. Çeşitlenmeler eğitime bırakılmıştır.

3.1 Pre-Primary (5 yaş Sınıfı) Programı:

1. Daire halinde koşma:

Ayaklar paralel 6. pozisyonda başlar. Kollar yanda serbest şekilde aşağıda durmaktadır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar, 16 vuruş relevé'de hayal gücüne bırakılmış istenilen şekilde koşulur.

Topuklar yere inerken kollar da tekrar aşağı alınır.

2. Ayak egzersizleri:

Bacaklar öne kapalı paralel şekilde uzatılmış olarak ve flex ayaklarla başlar. Kollar yanda üst bedeni taşıyacak şekilde yana doğru uzatılmıştır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar, 1.vuruşta ayaklar point yapılır, 2.sayıda flex yapılır, ve 3 ile 16.vuruşlarda aynı şekilde tekrar edilir.

3. Kıvrılma ve streç:

Bacaklar öne kapalı paralel şekilde uzatılmış olarak ve point ayaklarla başlar. Kollar yanda parmak uçları yere dokunacak şekilde uzatılmıştır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1.vuruşta hızlı olarak dizler bükülerek bacaklar kollar ile yakalanır. 2 ve 4.vuruşlarda bu pozisyonda tutulur. 5 ve 8. vuruşlarda yavaşça bacaklar düzleştirilip kollar başlangıç pozisyonuna alınır. Üç set tekrarlanır. Son setin son vuruşunda kollar geniş 3.pozisyonda tutulur.

4. Hassas Eller:

Bu egzersizde öğrenciler, öğretmenin tercihi üzerine, diz üstünde ya da bağdaş kurmuş olarak oturabilirler.

2 vuruş hazırlık müziği çalar.

Yıldız toplama, çiçek toplama, dikiş dikme, deniz kabuğu toplama ya da meyve toplama imajları kullanılabilir. Öğretmenin tercih edeceği ritme göre müzik boyunca hareket sağ ve sol el olarak tekrarlanır.

5. Keskin Eller:

Bu egzersizde öğrenciler, öğretmenin tercihi üzerine, diz üstünde ya da bağdaş kurmuş olarak oturabilirler.

4 vuruş hazırlık müziği çalar.

Cadı eli, kar topu oynama ya da havai fişek eller şeklinde imajlar kullanılabilir. Öğretmenin tercih edeceği ritme göre müzik boyunca hareket sağ ve sol el olarak tekrarlanır.

6. Köşeden Koşu:

Öğrenciler salonun arka sol köşesinde sıra olurlar. Ayaklar 6.pozisyonda kollar yanda aşağı sarkıtılmış serbest pozisyonudadır. Ellerinde eşarp ya da ip tutarlar.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 3.vuruşlar arasında 6.pozisyon relevé'de koşarlar. Kollar serbestçe kullanılır. 4. vuruşta relevé'de beklerler ve topuklarını indirirler. Kollar da aşağı iner.

Not: Erkek öğrenciler ellerinde bayrak taşıyabilirler.

7. Demi Pliés:

Ortada, ayaklar 1.pozisyonda çizgi halinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 6.vuruşlar arasında üç demi pliés yapılır. 7 ve 8.vuruşta düz bacak beklenir. Hareket iki set olarak tekrarlanır. Kollar yana aşağı indirilir.

8. Relevés :

Ortada, ayaklar 6. Pozisyonda çizgi halinde yerleşirler. Eller beldedir.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 6.vuruşlar arasında 3 relevés yapılır. 7 ve 8.vuruşta düz bacak beklenir. İkinci sette 1 ve 4.vuruşlar arasında 2 relevés yapılır, 6 ve 7.vuruşta öğrenci 6.pozisyon relevé'de kendi etrafında döner. 8.vuruşta başlangıç pozisyonuna dönülür. Kollar yana aşağı indirilir.

9. Point ve Kapat:

Ortada, ayaklar 1.pozisyonda çizgi halinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1ve 3.vuruşlar arasında sağ bacak ile öne 3 defa gergin bacak point uzatılır, 4.vuruşta ayaklar 1.pozisyona kapatılır. 5 ve 8.vuruşlar arasında hareket sol bacak ile tekrarlanır. Tüm hareket iki set olarak yapılır. Kollar yana aşağı indirilir.

10. Düz Bacak Yürüyüş:

Bu hareket saat yönünün tersine doğru ilerleyerek yapılır.

Ortada, ayaklar 1.pozisyonda çizgi halinde yerleşirler. Eller beldedir.

8 vuruş hazırlık müziği çalar. 32 vuruş boyunca her sayıya bir adım gelecek şekilde bacaklar öne düz ve point olarak uzatılmak suretiyle yürünür. Hareket tekrar 1.pozisyonda biter. Kollar yana aşağı indirilir.

11. Relevé'de Yürüyüş:

Bu hareket saat yönünün tersine doğru ilerleyerek yapılır.

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda çizgi halinde yerleşirler. Eller beldedir.

8 vuruş hazırlık müziği çalar. 32 vuruş boyunca her sayıya bir adım gelecek şekilde bacaklar öne düz ve point olarak uzatılmak suretiyle relevé'de yürünür. Topuklar ayakların 1.pozisyonunda aşağı iner. Kollar yana aşağı indirilir.

12. Diz kırma ve Zıplama:

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda yarım daire şeklinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruş boyunca plié yapılır. 3.vuruşta havaya, düz bacak ve ayaklar point olacak şekilde zıplanır. 4.vuruşta yere 6.pozisyona inilir ve dizler düzeltilir. 5 ve 16. vuruşlar arasında hareket üç set daha tekrarlanır. Kollar yana aşağı indirilir.

13. Yaylanma:

Ortada, ayaklar 6. pozisyonda yarım daire şeklinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 16 vuruş boyunca her sayıya bir yaylanma gelecek şekilde 16 tane diz kırma hareketi el çırpma ile eşlikli olarak yapılır. Kollar yana aşağı indirilir.

14. Alkış ve Adım:

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek yapılacaktır.

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda daire halinde yerleşirler. Eller yanda serbest şekilde durmaktadır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 8. vuruşlar arasında her sayıya bir alkış gelecek şekilde 8 alkış yapılır. Kollar yana aşağı indirilir.

15. Relevé'de Midilli (Poni) Adımları:

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek yapılacaktır.

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda daire halinde yerleşirler. Eller belde ya da dizgin tutarmış gibi olabilir.

8 vuruş hazırlık müziği çalar. 8.vuruşta relevé'ye çıkılır. 32 sayı boyunca her sayıya bir adım gelecek şekilde demi-point'de poni adımı yapılır. Kollar yana aşağı indirilir.

16. Atlama Adımı:

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek yapılacaktır.

Ortada, ayaklar 1.pozisyonda daire halinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. Her sayıya bir hareket gelecek şekilde 16 tane “skip” (atlama adımı) yapılır. Kollar yana aşağı indirilir.

17. Grup Mim Çalışması:

Sınıf öğretmeni, aşağıda verilmiş olan fikirlerden, müzik eşlikli olarak, istediğini kullanabilir.

Kırlarda piknik, sirk, deniz kenarında bir gün, hayvanat bahçesinde bir gece, palyaçolar, buz pateni, futbol, binicilik ya da oyuncak dükkânı.

18. Midilli Koşusu:

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek yapılacaktır.

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda daire halinde yerleşirler. Saat yönünün tersine ilerlenecektir. Eller beldedir.

8 vuruş hazırlık müziği çalar. 32 vuruş boyunca her sayıya bir hareket gelecek şekilde 32 tane midilli adımı yapılır. Ayaklar 6. pozisyonda biter. Hareket partnerli olarak ya da grup halinde yapılabilir.

19. Ritim:

Ortada, ayaklar 6.pozisyonda yarım daire halinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. Her sayıya çift alkış gelecek şekilde 16 sayı boyunca ritim tutulur.

20. Midilli Galop/A :

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek yapılacaktır.

Ortada, ayaklar 1.pozisyonda daire halinde yerleşirler. Eller beldedir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. Her sayıya bir galop gelecek şekilde 16 vuruş boyunca 16 adet galop hareketi yapılır. Hareket partnerli olarak ya da grup halinde yapılabilir.

Midilli Galop/B (atlama ipi ile) :

Bu hareket saat yönünün tersine ilerleyerek ya da diyagonal ilerleyerek köşeden köşeye yapılabilir. Ayaklar 6.pozisyonda salonun sol arka köşesinde yerleşerek başlanır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 8 sayı boyunca ip atlayarak 8 adet galop yapılır.

A ya da B Gallop hareketinin hangisinin kullanılacağı eğitmenin tercihine bırakılmıştır.

21. Hareket Kombinasyonları:

Verilen dört farklı müzikle, eğitmen, örneklerden birini kullanabilir ya da kendi kombinasyonunu oluşturabilir.

Kombinasyon A:

Bu hareket partnerli olarak yapılacaktır. Öğrenciler ayakların 1.pozisyonda yüzleri birbirlerine dönük olarak başlarlar. Kız öğrenciler eteklerini tutmakta, erkek öğrenciler de ellerinin bel hizasında arkada kavuşturmaktadırlar.

4 vuruş hazırlık müziği çalar.

1 ve 7.vuruşlar arasında ilk çocuk diğerinin sağ omuzunun tarafından atlama adı ile arkadaşının etrafında dolanır. 8.vuruşta yüzü arkadaşına dönük olarak kalır ve el çırpar. 2.sekiz vuruşta aynı şeyi diğer öğrenci tekrarlar. 3.sekizin ilk 4 vuruşunda aynaya doğru koşarlar ve sonraki 4 vuruşta el ele tutuşarak birbirlerine göre iç taraftan ellerini kaldırarak birer tur dönerler ve yüzleri aynaya dönük bitirirler. 4.sekizin ilk 4 vuruşunda arkalarını dönüp salonun arka tarafına doğru koşarlar, sonraki 3 vuruşta dıştan dönerek 3 plié yaparak yüzleri birbirlerine dönük olarak kalırlar. Son vuruşta el çırparlar.

Kombinasyon B:

Bu hareket partnerli olarak yapılacaktır. Öğrenciler ayakların 1.pozisyonda yüzleri birbirlerine dönük olarak ve el ele tutuşarak başlarlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda aynaya doğru bir adım alıp ayaklarını kapatırlar. 3ve 4.sayıda aynı hareketi tekrar ederler. 5 ve 8.sayılar arasında hareketi ters yöne tekrarlarlar. 7 sayı boyunca birbirlerinden uzaklaşarak daire halinde 7 atlama adımı yaparlar. 8.sayıda tekrar yüz yüze ve ayaklar kapalı olarak gelip el çırparlar. 1 ve 3.sayılarda yüzleri aynaya (en face) dönük olarak relevé'de ve el ele tutuşarak koşarlar. 8.sayıda topuklarını indirirler. 5 ve 8.sayılar arasında 4 alkış yaparlar. Sonuncu sekizin ilk 7 sayısı boyunca birbirlerinden uzaklaşarak daire halinde 7 atlama adımı yaparlar. 8.sayıda tekrar yüz yüze ve ayaklar kapalı olarak gelip el çırparlar. Atlama adımı sırasında kız öğrenciler eteklerini tutmakta, erkek öğrenciler de ellerinin bel hizasında arkada kavuşturmaktadırlar.

Kombinasyon C:

Bu harekete ayaklar 6.pozisyonda daire halinde başlanır. Herkesin yüzü dairenin içine doğru bakacak şekilde yerleşirler. Tüm öğrencilerin boyunlarında küçük davullar asılıdır ve ellerinde baget vardır.

8 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 3.sayılar arasında dairenin içine doğru 3 adım atılır. 4.sayıda ayaklar 6. Pozisyona kapatılır. 5 ve 7.sayılar boyunca 3 defa davula vurulur. 8.sayıda “es” vardır. 2.sekizde aynı hareket dizisi tekrarlanır. 3.sekizin ilk 3 sayısında sağ taraftan olmak suretiyle 3 plié ile dönülür ve yüzleri dairenin dışına bakacak şekilde kalırlar. 4.sayıda “es” vardır. 5 ve 8.sayılar arasında 3 plié yapılır. Son sekizde 7 sayı boyunca, sağ ayak ile başlanarak ve hareket başlangıç pozisyonunda bitecek şekilde, aynı anda davula da vurularak 7 galop yapılır. 8.sayıda “es” vardır.

Kombinasyon D:

Bu harekete ayaklar 1.pozisyonda daire halinde başlanır. Herkesin yüzü dairenin içine doğru bakacak şekilde yerleşirler. Kız öğrenciler eteklerini tutmakta, erkek öğrenciler de ellerinin bel hizasında arkada kavuşturılmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 3.sayılar boyunca öne doğru sağ ayak ile 3 tane point ayak gergin bacak uzatılır. 4.sayıda 1.pozisyona kapatılır. 5 ve 8.sayılarda diğer ayakla tekrar edilir. 2.sekizin ilk 4 sayısında 1.grup çocuklar 4 atlama adımı yapıp ayaklarını 1.pozisyona kaparlar. 5 ve 8. Sayılar arasında 2.grup çocuklar aynı hareketi tekrar ederler. 3.sekizin ilk 4 sayısında 4 alkış yapılır. 5 ve 8.sayılar arasında yarım tur dönülerek yüzler dairenin dışına bakacak şekilde kalınır. 4.sekizin ilk 4 sayısında öğrenciler 4 atlama adımı yaparlar. 5 ve 7.sayılar arasında yarım tur dönerek tekrar yüzleri dairenin içine dönük kalacak şekilde bitirirler. 8.sayıda el sallarlar.

Ve Selam

3.2. Primary (6 Yaş Sınıfı) Programı:

1. Atlama Adımı:

Bu hareket saat yönünün tersine doğru ilerleyerek yapılacaktır.

Bu hareket partnerli olarak yapılacaktır. Öğrenciler ayakları 1.pozisyonda olarak başlarlar. Kız öğrenciler eteklerini tutmakta, erkek öğrenciler de ellerinin bel hizasında arkada kavuşturılmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda öne degagé yapılır. 3 ve 4.sayılarda tutulur. Sonraki 32 sayı boyunca her sayıya bir skip (atlama) gelecek şekilde 32 tane atlama adımı yapılır.

Ayaklar 1.pozisyonda biter. Kollar yanda aşağıya doğru sarkıtılır.

2. Ayak Egzersizleri:

Bu hareket yerde sıra halinde oturarak yapılır. Kollar yanda yere doğru uzatılmış olarak vücudu desteklemektedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1.sayıda ayaklar yan yana olarak 6.pozisyonda öne uzatılarak başlanır ve point yapılır. 2.sayıda ayaklar flex yapılır. 3 ve 4.sayılarda aynı hareket tekrar edilir. 5 ve 7.sayılar arasında ayaklar point yapılır ve beklenir. 8.sayıda flex yapılır. Son sekizde tüm hareket tekrar edilir.

3. Bacak Egzersizleri:

Bu hareket yerde sıra halinde oturarak yapılır. Kollar yanda yere doğru uzatılmış olarak vücudu desteklemektedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

Ayaklar yan yana olarak 1.pozisyonda öne uzatılır ve point yapılarak başlanır. 1 ve 2.sayıda ayaklar önce 6.pozisyona sonra tekrar 1.pozisyona çevrilir. 3 ve 4.sayılarda tekrar edilir. 5 ve 6.sayılarda sağ ayak yerden kaldırılır ve indirilir. 7 ve 8.sayılarda sol ayak ile tekrar edilir. Son sekizde tüm hareket tekrarlanır.

4. El Egzersizleri:

Bu hareket yerde sıra halinde oturarak yapılır. Kollar yanda yere doğru uzatılmış olarak vücudu desteklemektedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayılarda eller bileklerden hafifçe hareket ettirilir. Parmaklar uzun ve açıktır. 3 ve 4.sayıda hareket tekrar edilir. 5 ve 8.sayılar arasında hareket daha büyük olarak tekrar edilir. Son sekizde hareket tekrarlanır. Eller aşağı indirilir.

5. Eller ve Kolların Uzatılması için Egzersizler:

Bu hareket yerde sıra halinde oturarak yapılır. Kollar yanda yere doğru uzatılmış olarak vücudu desteklemektedir.

2 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda eller ve kollar öne ve aşağı doğru uzatılır. 3 ve 4.sayıarda daha kuvvetli olarak tekrarlanır. 5 ve 8.sayıarda hareket tekrarlanır. Son sekizde tüm hareket baştan yapılır. Eller dizlere doğru uzatılarak bitirilir.

6. 1.Port de Bras:

Hareket 1.pozison en face olarak ayakta çizgi halinde başlanır. Kollar yanda aşağı doğru rahat bir pozisyonda uzatılmıştır.

4 sayı hazırlık müziği çalar. 1 ve 2.sayıda durulur 3 ve 4.sayıda kollar nefes ile bas bras'ya doğru açılır.

1 ve 2.sayıarda kollar hazırlık pozisyonundan alçak 2.pozisyona doğru geçer ve başlangıç pozisyonuna döner. 3 ve 4.sayıarda hareket tekrar edilir. 5 ve 6 sayılarda kollar 1.pozisyona getirilir ve beklenir. 7 ve 8.sayıda kollar hazırlık pozisyonuna indirilir ve tutulur. Son sekizde tüm hareket tekrar edilir.

7. 2.Port de Bras:

Hareket 1.pozison en face olarak ayakta çizgi halinde başlanır. Eller beldedir.

6 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 3.sayılar arasında sağ kol avuç içi yukarı bakacak şekilde yana, öne ve aşağı doğru uzatılır. 4 ve 6.sayılar arasında bele geri konur.

7 ve 12.sayılar arasında hareket tekrar edilir. 1 ve 6. Sayılar arasında sağ ayakla başlanarak öne 1. Pozisyonda 6 adım atılır. 7.sayıda ayaklar 1.pozisyona kapatılır. 8.sayıda ve sonraki sekizin ilk sayısında tutulur. Kollar bas bras'ya uzatılarak bitirilir.

8. Koş ve Dur:

Bu hareket salonun istenilen yönüne doğru ilerleyerek yapılacaktır.

Ayaklar 6.pozisyonda başlanır.

Kollar yanda aşağı doğru serbestçe uzatılmıştır ve istenilen elde bir eşarp tutulmaktadır.

4 sayı hazırlık müziği çalar.1 ve 3.sayılar arsında beklenir, 4.sayıda relevé'ye kalkılır. Kollar hafifçe bas bras pozisyonundadır.

1 ve 3.sayılar arasında koşmaya başlanır. 4.sayıda 6.pozisyon relevé'de tutulur. 5 ve 8.sayılar ile sonraki sekizin ilk 4 sayısı boyunca aynı hareket tekrarlanır. 5 ve 7.sayılar arasında sağdan ya da soldan dönülür. 8.sayıda ayaklar 6.pozisyon relevé'de tutulur. 6.pozisyon tam ayak olarak hareket bitirilir. Kollar yana aşağı indirilir. Erkek öğrenciler eşarp yerine bayrak tutabilirler.

9. Salınım Hareketi:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kollar yanda aşağı doğru serbestçe uzatılmıştır. Sağ elde eşarp ya da bayrak tutulmaktadır. Her adımda eşarp ya da bayrak destek bacağına doğru el değitirecektir.

2 sayı hazırlık müziğı çalar.

1.sayıda sağa doğru, sol bacak düz olacak şekilde adım alınır. 2.sayıda hareket sola doğru tekrarlanır. 3.sayıda sağa doğru tekrar yapılır ve 4.sayıda tutulur. 5 ve 8.sayılar arasında soldan başlayarak hareket tekrarlanır. Son sekizde tüm hareket tekrarlanıp 2 set olarak yapılır.

2. Yarım Plié:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Eller beldedir.

2 sayı hazırlık müziğı çalarken sağ ayakla yana degagé alınıp 2.pozisyona geçilir.

1 ve 6.sayılar arasında 3 demi-pliés yapılır. 7 ve 8.sayılarda sağ ayak 2.den 1.pozisyona degagé ile kapatılır. 1 ve 6 sayılar arasında 3 demi-pliés yapılır. 7 ve 8 sayıda tutulur. Kollar aşağı yana doğru indirilir.

3. Point ve Kapat:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziğı çalar.

1 ve 2.sayıda sağ ayak öne fondu yapar ve destek bacak düz olacak şekilde kapatılır. 3 ve 4.sayılarda sol ayak ile tekrar edilir. 5.sayıda sağ ayak öne point olarak uzatılır. 6.sayıda çalışan bacak yerden kaldırılır ve 7.sayıda devam eder. 8.sayıda

1.pozisyona kapatılır. Son sekizde diğer ayakla tekrar edilir. Kollar aşağı yana indirilerek bitirilir.

4. Yürü ve Point:

Bu hareket daire şeklinde ve öğretmenin tercihine göre saat yönünün tersine doğru ilerleyerek ya da diyagonalde yapılacaktır.

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar. 1 ve 2.sayılarda sağ ayak öne degagé yaparak başlar. 3 ve 4.sayılarda es vardır.

1 ve 3.sayılar arasında 3 adım öne yürünür. 4.sayıda sol ayakla öne değe yapılır. 5 ve 8. Sayılar arasında diğer ayakla tekrar edilir. Son sekizde tüm hareket tekrarlanacaktır. Ayaklar 1.pozisyonda, kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

5. Adım Kapat Adım Point:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayılarda sağa doğru bir adım alınır ve ayaklar 1.pozisyona kapatılır. 3.sayıda tekrar sağa doğru yapılır. 4.sayıda sol ayak öne uzatılmış olarak kalınır. 5 ve 8.sayılar arasında diğer yöne tekrar edilir. Son sekizde tüm hareket tekrarlanacaktır. Ayaklar 1.pozisyonda, kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

6. Passés:

Ayaklar 6.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

2 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda sağ bacak 6.pozisyon paralel passé'ye (retiré) çekilir ve ayaklar 6.pozisyona kapatılır. 3 ve 4.sayılarda sol bacak ile tekrarlanır. 5.sayıda sağ ayak tekrar 6.pozisyon paralel retiré'ye çekilir. 6.sayıda tutulur. 7.sayıda paralel 6.pozisyona kapatılır. 8.sayıda tutulur. Son sekizde tüm hareket sol ayakla başlanarak tekrarlanır. Kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

7. Yürüyüş:

Ayaklar 6.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kollar bas bras pozisyonundadır.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayılarda sağ ayak ile öne degagé yapılır. 3 ve 4.sayılarda tutulur. Sonraki sekizin ilk 4 sayısında sağ ayak ile başlanarak öne 4 adım yürünür. 5 ve 8.sayılar arasında sağ ayak ile başlanarak öne 8 hızlı relevé adımıyla yürünür. Son sekizde tüm hareket tekrarlanır. Topuklar aşağı iner, kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

8. Zıplamalar:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Eller beldedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 8.sayılar arasında 8 zıplama hareketi yapılır. Bacaklar yerdeyken 1.pozisyon plié'de, havadayken 1.pozisyon turno ut olarak düz, gergin ve point pozisyonunda olaca ve tekrar yere indiğinde 1.pozisyon plié konumuna dönecektir. Kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

9. Echappés:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Eller beldedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 4. Sayılar arasında 1. pozisyonda 4 sautés yapılır. 5 ve 8. Sayılar arasında 2 pozisyona açıp 1. Pozisyona kapatılarak 4 échappés yapılır. Son sekizde tüm hareket tekrar edilir. Kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

10. Uzun Point Bacaklar:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 4.sayılar arasında sağ ayak ile 4 adet öne uzun point bacak yapılır. 5 ve 8.sayılar arasında sol bacak ile tekrar edilir. 1 ve 2.sayıda sağ bacakla 2 adet öne uzun point bacak yapılır, 3 ve 4.sayıda sol bacak ile tekrar edilir. 5 ve 8.sayılarda

hareket tekrar edilir. Ayaklar 1.pozisyona kapatılır. Kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

11. Gallop ve Point Bacaklar:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar. 1 ve 2.sayısında sağ ayak yana degagé uzatılır, 3 ve 4.sayıda tutulur.

1 ve 4.sayılar arasında her sayıya bir tane gelecek şekilde sağ yana 4 galop yapılır. 5 ve 8. Sayılar arasında sağ-sol-sağ-sol olmak üzere 4 tane yanlara uzun point bacaklar yapılır. Sonraki sekizde hareket diğer tarafa yapılır. Son sekizde tüm hareket baştan tekrar edilir. Ayaklar 1.pozisyona kapatılır. Kollar aşağı yana doğru sarkıtılmış olarak bitecektir.

12. Dönüşler için Baş Tutma (Gözleri Odaklama) Egzersizi:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Eller beldedir.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayılarda plié ile yapılır. “Ve”de baş sağa döner, 3.sayıda sağa doğru çeyrek dönüşle zıplanır. 4.sayıda dizler düzeltilir. 5 ve 16.sayılar arasında hareket 3 defa daha tekrar edilerek tam tur tamamlanıp başlangıç pozisyonuna gelinir. Hareket sol taraftan da tekrarlanır. Kollar vücudun yanında aşağı indirilir.

13. Atlama ve Değişirme Adım

Ayaklar 1.pozisyonda salonun sol arka köşesinde yüz aynaya dönük olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar. 1 ve 2.sayılarda sağ ayak ile öne degagé yapılır. 3ve 4.sayılarda tutulur.

Ve 1 ile 8.sayılar arasında 4 adet, sahnenin alt sağ tarafına doğru diyagonal olarak ayak değiştirerek atlama adımı yapılır. 2.sekizde 8 adet sahnenin sağ üst tarafına doğru değiştirmeli atlama adımı yapılarak hareket sahnenin sağ üst tarafında bitirilir. Yüzler aynaya dönüktür. Hareket diğer taraftan başlanarak yapılabilir.

14. Ritimli Adımlar:

Bu hareketin amacı, 1 vuruşun üç eşit zamana bölünmesinin (triole) öğretilmesidir.

Ritimli Adımlar İçin Kombinasyon A:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda sağ ayak flex yapılarak köşe öne doğru destek bacak plié olacak şekilde uzatılır (bu esnada üst beden de bacağa doğru sırt düz olarak hafifçe eğilir ve düzelir.) ve tekrar 1.pozisyona kapanır. 3 ve 4.sayıda sol ayak ile tekrarlanır. 5 ve 6.sayıda sağ tarafa doğru 2 alkış yapılır. 7 ve 8.sayılarda sol tarafa doğru 2 alkış yapılır. Sonraki 3 sekiz boyunca hareket 3 defa tekrarlanır.

Ritimli Adımlar İçin Kombinasyon B:

Ayaklar 1.pozisyonda en face olarak harekete başlanır. Kız öğrenciler eteklerinin tutmakta, erkek öğrenciler ellerini bellerinde tutmaktadırlar.

4 sayı hazırlık müziği çalar.

1 ve 2.sayıda sağ ayak flex yapılarak köşe öne doğru destek bacak plié olacak şekilde uzatılır (bu esnada üst beden de bacağa doğru sırt düz olarak hafifçe eğilir ve düzelir.) ve 3.sayıda tekrar 1.pozisyona kapanır. 4 ve 6.sayılar arasında hareket sol bacakla tekrar edilir. 7 ve 9.sayılarda sağa 3 alkış yapılır. 10 ve 12.sayılarda sola 3 alkış yapılır. Sonraki 1 ve 36.sayılar arasında hareket 3 set daha tekrarlanır.

Bu iki hareket de partnerli olarak ayna şeklinde, öğrenciler partnerleriyle karşılıklı olacak şekilde çalışılabilir.

15. Dans:

Eğitmen 8 sekiz sürecek müzik için müfredattaki dansı kullanabileceği gibi kendisi de özgün koreografi yapabilir (Denby, 1993 s.20-36).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İZMİR'DE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA KLASİK BALE MÜFREDAT ÖNERİSİ

Müfredat önerisi, alanında uzman eğitimciler Tan Sağtürk ve Zehra Nurieva ile yapılan röportajlar sonucunda oluşturulmuştur. Program haftada iki gün birer saat ve yılda otuz iki hafta olarak öngörülmüştür. Tüm hareketler sırasıyla öğrenilecek ve her ders tekrarlanacaktır.

4.1. 5 Yaş / Hazırlık I Müfredat Programı

4.1.1 Yer Hareketleri:

Yer hareketleri hem vücudun ısınmasına hem de daha sonra ayakta yapılacak daha karmaşık hareketlerin alt yapısının oluşturulmasına olanak sağlar. Her derste yapılacaktır.

1- Kurbağa: Metronom Hızı 88

Öğrenci ayak tabanları birbirine yapıştırılmış, dizler yana açılmış olarak oturmaktadır. Ayak bilekleri, elleri tarafından kavranmış, sırtı dik pozisyonudadır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 32. vuruşlar boyunca bacaklar, kasıklardan hareket ettirmek suretiyle küçük hareketlerle dizden yere doğru sallanır.

2- Kurbağa'da Kapanma: Metronom Hızı 82

Kurbağa pozisyonunda oturmaya devam ederken eller öne doğru uzatılarak üst beden mümkün olduğunca sırt düz olacak şekilde bacakların üstüne eğilir.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 16. vuruşlar arasında baş, aşağıda yüz, ayaklara, 17 ve 32. vuruşlar arasında yüz aynaya doğru bakarak beklenir.

3- Point/Flex: Metronom Hızı 70

Bacaklar kapalı ve öne uzatılmış olarak, üst beden dik şekilde oturulmaktadır. Eller vücudun yanında yere doğru uzatılmış, el parmak uçları yere dokunmaktadır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 32. vuruşlar arasında her hareket 2 sayıda yapılmak üzere 16 adet point/flex yapılır.

4- Amerikan: Metronom Hızı 70

Öğrenci, bacakları iki yana düz olarak açılmış, dizleri gergin, topukları karşıya bakacak şekilde oturmuş, elleri belinde olarak oturmaktadır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 24. vuruşlar arasında her hareket 2 vuruşta yapılmak üzere 12 adet point/flex yapılır. Sonuncu sekizde kollar ve üst bedenle öne doğru uzanılarak beklenir.

Müzik bittikten sonra başlangıç pozisyonuna gelinir.

5- Deniz Kızı ve Dalgıç: Metronom Hızı 76

Yüzükoyun pozisyonda, bacaklar düz ve kapalı olarak, eller bel arkasında kavuşturulmuş bir şekilde yatarak başlanır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 24. vuruşlar arasında her hareket 2 vuruşta yapılmak üzere 12 defa omuzlar yerden kaldırılmak suretiyle yukarı ve aşağı olarak üst beden yerden kaldırılıp indirilir. Son 8 vuruş boyunca yukarıdaki pozisyonda beklenir.

6- Arka kurbağa: Metronom Hızı 66

Yüzükoyun pozisyonda, ayak tabanları birbirine yapışık, dizler yana açık olarak, kalça yerde olarak uzanılmıştır. Kalça yerden kalkmadan topuklar da yere değdirilmeye çalışılırken, eller çene altında rahat bir pozisyonda tutulur.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 32. vuruşlar boyunca aynı pozisyonda beklenir.

7- Sepet : Metronom Hızı 82

Öğrenci, yüzükoyun pozisyonda eller yere dayanmış, omuzlar aşağı bastırılmış olarak arkada bacaklar uzun ve kapalı pozisyonda uzanmıştır.

2 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlarda bacaklar dizden bükülmek suretiyle parmak uçları başa değdirilmeye çalışılır. Bu esnada baş da arkaya doğru boyundan uzanacaktır. 3 ve 6. vuruşlar arasında o pozisyonda kalınır. 7 ve 8. vuruşlarda başlangıç pozisyonuna gelinir. Hareket üç set daha tekrarlanır.

8- Kol alıştırmaları: Metronom Hızı 76

Dizlerin üstünde eller belde olarak oturularak başlanır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlarda sağ el yana, aşağı doğru bas bras pozisyonuna doğru uzatılır. Baş ve gözler elin hareketini takip eder. 3 ve 4. vuruşlarda el tekrar bele gelir. 5 ve 8. vuruşlarda hareket sol el ile tekrar edilir. 2.sekiz vuruş boyunca aynı hareketler sağ ve sol el olarak bu sefer yukarı allongé pozisyonuna uzatılarak yapılır. Sonraki sekiz vuruşun 1 ve 2. vuruşlarında sağ el bas bras'ya, 3 ve 4. vuruşlarda sol el bas bras'ya, 5 ve 6. vuruşlarda sağ el yukarı allongé'ye, 7 ve 8. vuruşlarda sol el yukarı allongé'ye uzatılır. Son sekiz vuruşun 1 ve 4. vuruşları arasında pozisyon tutulur. 5 ve 6. vuruşlarda kollar bas bras'ya indirilir. 7 ve 8.vuruşlarda eller bele gelir.

9- Yerden Kalkış:

Metronom Hızı 66

Öğrenciler dizleri üzerinde elleri bellerinde oturmaktadırlar.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlarda popo yerden kaldırılarak dizlerin üstündeki pozisyona gelinir. 3 ve 4. vuruşlarda sağ ayak paralel 6.pozisyonda yere çizginin üstüne konur. 5 ve 6. vuruşlarda çizgideki ayak hiç kıpırdamadan ayağa kalkılarak diğer ayak da onun yanına 6.pozisyona konur. 7 ve 8. vuruşlarda pozisyonda beklenir.

Aynı hareket ayakta 6.pozisyondan yere oturma şeklinde de çalışılır.

4.1.2 Orta Hareketleri:

Yer hareketlerinden sonra ortada aynaya dönük olarak yapılan hareketlerdir. İlk hareketten başlayarak, hareketler sırayla öğretilecek ve her ders tekrarlanacaktır.

1- 6. Pozisyon Plié:

Metronom Hızı 64

Sınıf mevcuduna göre öğrenciler iki çizgi üzerinde aynaya doğru “en face” yerleşirler. Ayaklar 6.pozisyon kollar préparation pozisyonundadır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlarda kollar bas bras'ya açılır, 3 ve 4. vuruşlarda eller bele konur. 1 ve 4. vuruşlar arasında demi plié yapılır, 5 ve 8. vuruşlar arasında dizler düzelir. Aynı hareket 3 set olarak tekrarlanır. Sonuncu sekiz vuruşta kollar 4 sayı bas bras açılıp 4 vuruş tekrar préparation pozisyonuna geri döner.

Plié hareketinin içine farklı kol kullanımları, alkış ile ritim çalışmaları ya da yerinde pas courus gibi hareketler eklenerek çeşitli kombinasyonlar yaratılabilir.

1- Kol Alıştırmaları:

Metronom Hızı 76

Hazırlık I.sınıfta öğrenilecek kol pozisyonları: Préparation, bas bras, allongé

Bu kol pozisyonları ile oluşturulacak kombinasyonlar çalıştırılacaktır. Öğrencinin yaş grubu nedeniyle kol ile aynı anda başka hareket yapması hareketin gerektirdiği tekniği bozacağından, oluşturulacak kombinasyonda kol ve bacakların ayrı ayrı çalıştırılması gerekmektedir.

2- Relevé:

Metronom Hızı 70

Bu hareket doğru ayak yerleşiminin öğretilmesi açısından öncelikle barda çalıştırılabilir.

Ayaklar 6.pozisyonda eller belde çizgi üzerinde başlanır. Her sayıya bir hareket gelecek şekilde 16 vuruş boyunca 8 relevé yapılır.

Zıplama hareketlerine geçilmeden önce gösteri çalışmalarına hazırlık olması açısından çizgi üzerine yerleşim, iki çizginin yer değiştirmesi, salona giriş çıkışlar ve révérence (selam) hareketi de çalıştırılmalıdır. Ortada yapılan bu hareketlere ek olarak, orta hareketlerinin, yer değişimleri, ritim oyunları ile çeşitlendirildiği oyunsak kombinasyonlar kullanılabilir.

3- Sautés:

Metronom Hızı 76

Ayaklar 6.pozisyonda eller belde çizgi üzerinde başlanır.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlar boyunca plié yapılır. 3. vuruşta zıplanır ve havada ayaklar point, dizler gergindir. 4 ve 6. vuruşlarda tekrar plié yapılır. 7 ve 8. vuruşlarda dizler düzeltilerek başlangıç pozisyonuna gelinir. Hareket dört set olarak tekrarlanır. Hareket düzgün olarak öğrenildikten sonra arada dizler düzeltilmeden ardışık olarak da yapılacaktır.

4.1.3. Köşe Hareketleri:

Profesyonel bale eğitimi içinde “Köşe Hareketleri” olarak yer alan ve salonun üst köşesinden alt köşesine doğru diyagonal olarak yapılan hareket çeşitleri, yaş grubunun diyagonal çizgiyi anlaması zor olduğundan, salon yandan yana kullanılacaktır. Hareketler, salonun bir yanından diğer yanına doğru, öğrenci aynaya yan dönük olarak yapılacaktır.

Tüm hayvan yürüyüşlerinde metronom hızı 72 olacaktır.

1- Ayı Yürüyüşü:

Öğrenciler salonun kenarında yan yana tek sıra halinde dururlar. Beklerken ayaklar 6.pozisyonda eller belde olarak durulacaktır.

Sırası gelen öğrenci iki eli yerde iki bacağı düz olarak yere eğilip müziğin başlamasını bekler. Öğretmenin komutuyla önce sağ el ve ayağını sonra sol el ve ayağını hareket ettirerek ilerlemeye başlar. Bacakların bükülmemesine dikkat etmek gerekir. İlk öğrenci salonun diğer tarafındaki çizgiye ulaştığında sıradaki öğrenci, öğretmenin komutu ile harekete başlar. Müzik devam eder.

2- Ayı Zıplaması:

Öğrenciler salonun kenarında yan yana tek sıra halinde dururlar. Beklerken ayaklar 6.pozisyonda eller belde olarak durulacaktır.

Sırası gelen öğrenci iki eli yerde iki bacağı düz olarak yere eğilip müziğin başlamasını bekler. Öğretmenin komutuyla önce ellerini sonra iki bacağı hareket ettirerek ilerlemeye başlar. Hareket, bacaklar bükülmeden kalçadan kaldırmak suretiyle yapılmalıdır. İlk öğrenci salonun diğer tarafındaki çizgiye ulaştığında sıradaki öğrenci öğretmenin komutu ile harekete başlar. Müzik devam eder.

3- Tavşan Zıplaması:

Öğrenciler salonun kenarında yan yana tek sıra halinde dururlar. Beklerken ayaklar 6.pozisyonda eller belde olarak durulacaktır.

Sırası gelen öğrenci yere çömelerek bekler. Müzik başladıktan sonra öğretmenin komutuyla yerden havaya doğru zıplayıp kollarını yukarı uzatacaktır. Havada ayakların point yapılmasına dikkat edilir. İlk öğrenci salonun diğer tarafındaki çizgiye ulaştığında sıradaki öğrenci öğretmenin komutu ile harekete başlar. Müzik devam eder.

4- Tek Ayak Üstünde Sekme:

Metronom Hızı 80

Öğrenciler salonun kenarında yan yana tek sıra halinde dururlar. Beklerken ayaklar 6.pozisyonda eller belde olarak durulacaktır.

Sırası gelen öğrenci öğretmenin komutuyla harekete başlar. Ayna tarafındaki ayak yerden kaldırılarak diğer ayak üzerinde sekerek salonun diğer tarafına gidilir.

Yaş grubu nedeniyle, tek ayağı üzerinde zıplayacak kadar güçlü olmayan öğrenciler ellerinden tutularak desteklenmelidir.

Aynı hareket diğer ayakla tekrarlanacaktır.

5- Pas Courus:

Metronom Hızı 80

Tüm yer değişmeler ve çoğu ilerlemeler bu hareketle yapılacağından teknik üzerinde çok durulmalıdır. Öğrenciler yüksek relevé'de seri bir şekilde, dizleri kır-çek şeklinde hızla çalışarak hareket etmelidirler. Öğrencilere dikiş makinasının çalışma prensibi örnek verilebilir.

Salonun her yerine, istenilen müzikle kelebek kollar eklenerek ya da eller belde olarak yapılacaktır. Pas courus aynı zamanda oyunlar içinde de yer alacaktır. Oyunlar içinde yapılırken prop da kullanılabilir.

4.1.4. Oyunlar:

Ders akışı içinde kullanılacak oyunlar, sınıfın dikkat süresine göre değerlendirilir. Bazı oyunlar, yerleşmeyi, ritim duygusunu, grup çalışmasını öğretmek için bazı oyunlar da dikkati dağılmak üzere, sıkılmış öğrencinin ilgisini çekmek için kullanılacaktır. Oyunlar en çok da, bale gibi belli bir formdaki, yapılandırılmış, teknik bir dansı daha eğlenceli öğretmek ve öğrencilerin yaratıcılıklarını arttırmak için gereklidir.

Orff sisteminin bale dersleri içinde kullanımı genellikle ritim çalışmaları için olacaktır. Öğrencilerin müziği dinleyip, sayı saymalarını teşvik etmek amacıyla sevimli Orff enstrümanları da kullanılabilir.

Müfredat içinde örnek olarak verilmiş oyunlar, öğretmenin hayal gücüne kalmış olarak genişletilip çeşitlendirilebilir. Bazı derslerin tamamı bir masal çerçevesinde yapılacağı gibi, bazı derslerde boyama kalemleri ve resimler de kullanılacaktır. Bu yaş grubunda önemli olan dersin, öğrencinin tekrar gelmek isteyeceği kadar eğlenceli ve aynı zamanda fiziksel olarak ilerleyeceği kadar organize ve iyi planlanmış olmasıdır.

4.2. 6 Yaş / Hazırlık II Müfredat Programı

Bu yaş grubu için hazırlanan müfredat programında, Hazırlık I müfredatında var olan hareketlere yenilerinin eklenmesinin yanı sıra bazı hareketler de aynı kalarak tempolar hızlandırılacak ya da daha karmaşık kombinasyonlar içinde verilecektir. Yaş ile birlikte algının artmış olması ve koordinasyonun gelişmiş olmasından dolayı metronom hızları harekete göre 10 ile 20 metronom hızlanacaktır. Bacaklar ile kolların aynı anda çalışması eklenecek, denge tutuşları çoğaltılacaktır. Ders içinde kullanılacak oyun süreleri de azaltılarak kurallı bedensel çalışmalar arttırılacaktır.

4.2.1. Yer Hareketleri Ve Isınma:

Yer hareketleri hem vücudun ısınmasına hem de daha sonra ayakta yapılacak daha karmaşık hareketlerin alt yapısının oluşturulmasına olanak sağlar. Her derste yapılacaktır.

Hazırlık I müfredatında açıklanan tüm yer hareketlerinde tempolar hızlanmıştır. Bu hareketlere ilâve edilecek alternatif çalışmalar aşağıda listelenmektedir:

1. Point / flex hareketinde sağ ayak point sol ayak flex şeklinde alternatifli çalışmalar eklenecektir. En dehors ve en dedans olarak bilek çalışması yapılacaktır.
2. Amerikan'da point/flex çalışması alternatifli olarak yapılacaktır.
3. Denizkızı-dalgıç çalışmasında kollar artık bel arkasında değil, 3. pozisyonda tutularak yapılacaktır.
4. Arka kurbağada esneklik daha önemsenecek ve port de bras da eklenecektir.
5. Sepet bu yaş grubunda sadece kırık bacakla değil, uzun bacakla da yapılacaktır.
6. Kol alıştırmalarına 1., 2. ve 3. pozisyon da eklenecektir.
7. Yerden kalkış artık 6. değil 1. pozisyon olarak çalışılacaktır.

4.2.2. Bar Hareketleri:

Bu yaş grubunda Hazırlık I'den farklı olarak bar hareketleri de eklenecektir.

1- Plié ve Port de Bras:

1. ve 2. pozisyonda demi plié ayrı olarak çalıştırılabileceği gibi port de bras hareketleri ile de birleştirilebilir. Baş, épolman olmaksızın sadece profil olarak ve çene aşağı yukarı eli takip edecek şekilde kullanılmalıdır. Baş ile aynı anda başka hareketin birleştirilmesi vücut duruşunu bozacağından baş hareketleri tek başına çalıştırılmalıdır. Daha sonra orta hareketlerinde baş-kol koordinasyonu öğretilecektir.

Bar önünde kollar préparation pozisyonunda beklenir.

4 vuruş hazırlık müziği çalar. 1 ve 2. vuruşlarda kollar bas bras'ya açılıp tekrar préparation'a kapanır. 3 ve 4. vuruşlarda eller çapraz olarak barı tutar. Dirseklerin yukarıda olmasına özen gösterilmelidir.

4 vuruş plié yapılır, 4 vuruş tutulur, 4 vuruş dizler düzeltilir, 4 vuruş tutulur. Hareket üç set tekrarlandıktan sonra son sekiz vuruşun 1 ve 2. vuruşlarında baş sağa profil çevrilir, 3 ve 4. vuruşlarında karşıya geri döner. Aynı hareket sola da tekrarlanır. Kollar préparation pozisyonunda hareket bitirilir.

2- Relevé:

Bir yıllık Hazırlık I eğitiminin sonucunda fiziksel kapasitesi artmış olan öğrenci, kas kuvvetini daha uzun kullanabilmektedir.

Relevé hareketi daha uzun sayılarda ve sonunda barı bırakmadan tutuşlarla birlikte verilmeli, aralarına plié konularak adalenin rahatlaması sağlanmalıdır.

3- Pas de Bourré Suivis:

Ayaklar 6.pozisyonda olarak bardan hafif destek alınıp sağ ve sola doğru ilerlemeli olarak çalışılır. Öğrencilerin aralarındaki mesafeyi korumalarına ve hareketi yüksek relevé'de yapmalarına özen gösterilir.

4.2.3. Orta Hareketleri:

Yer hareketlerinden sonra ortada aynaya dönük olarak yapılan hareketlerdir. İlk hareketten başlayarak, hareketler sırayla öğretilecek ve her ders tekrarlanacaktır.

1- Plié:

Ortadaki plié çalışmalarını kol ve baş eklenerek minik kombinasyonlar şeklinde geliştirilecektir.

2- Kol Alıştırmaları (Port de Bras):

Öğrenci henüz baş ile kolu aynı anda koordine edemeyeceği için baş ve kol ayrı ayrı hareket ettirilecektir. Hazırlık II.sınıf seviyesinde yer alan préparation kol, bas bras, 1., 2. ve 3. pozisyon kol çalışmaları sırt kilidine dikkat edilerek çalıştırılmalıdır. Kollar çalışırken bacak ve üst bedenin pozisyonunun bozulmaması için hareket çok yavaş olarak yapılacaktır.

3- Relevé:

Relevé çalışmaları artık ortada, daha uzun tutuşlarla ve yön değiştirerek yapılacaktır.

4- Passé:

6. pozisyon ayaklardan retiré passé öğretilenecektir. Hareket ritim oyunları, yer değiştirmeler ve ilerlemelerle zenginleştirilmelidir.

5- Battement Tendu ve Temps Lié:

Battement tendu second (yana) ve temps lié hareketi koreografiler için gerekli olduğundan teknik I. sınıfta temizlenmek üzere, teknik sınıfa hazırlık olarak verilecektir. Bu sebeple henüz bar çalışmalarında yer almayacaktır.

6- Sautés:

1. pozisyon sauté hareketi arada dizler düzeltilerek yapılmalıdır. Seri zıplamalar henüz bu yaş grubu için uygun değildir.

4.2.4. Köşe Hareketleri:

Profesyonel bale eğitimi içinde “Köşe Hareketleri” olarak yer alan ve salonun üst köşesinden alt köşesine doğru diyagonal olarak yapılan hareket çeşitleri, yaş grubunun diyagonal çizgiyi anlaması zor olduğundan, salon yandan yana kullanılacaktır. Hareketler, salonun bir yanından diğer yanına doğru, öğrenci aynaya yan dönük olarak yapılacaktır.

1. Pas Courus :

Hazırlık 1.sınıfta olduğu gibi tüm yönler e çalışılacaktır. Bu seviyede öğrenci hareketi hazırlık I.sınıfta yaptığından daha iyi yapabilmektedir.

2- Yürüyüş ve posé:

1.pozisyondan öne doğru point bacaklar ile ilerlenir. Teknik I.sınıfta battement tendu devant (öne) öğretilieceğinden, bu seviyede gerekli teknik üzerinde fazla durulmayacaktır.

3- Eşli çalışmalar ve Oyunlar:

Bu seviyede kullanılacak oyunlar daha çok kombinasyonlar içindeki çeşitlendirmeler ve eşli çalışmalar ile olacaktır. Dikkat süresi uzayan öğrenci, hareketin gerektirdiği tekniği uygulamaya çalışırken aynı zamanda ritim ve sayılarla, yönlerle ilgili zorlukları, bulmaca çözümlerinin zevki içinde yerine getirecektir. Hazırlık 2.sınıf bir yaş sonra teknik sınıfa hazırlık olacağından ders işleyişi bu sınıfta Hazırlık I'den daha yapılandırılmış olacaktır (Tan Sağtürk, Zehra Nurieva kişisel iletişim, 6 Ocak 2017).

SONUÇ

Klasik bale eğitimi, profesyonel anlamda, sadece spesifik olarak belirlenmiş vücut yapısında olan kişiler için uygundur. Anatomik olarak uygun olmayan vücutlarda, hem tekniğin icra edilmesi mümkün olmamakta hem de sakatlıklara sebep olmaktadır. Hobi olarak bale yapan öğrenciler için, öğrencinin vücut yapısının el verdiği ölçüde tekniğin tatbikinin yapılmasına dikkat edilmelidir.

Okul öncesi beş ve altı yaş grubuna hitap edecek olan müfredatın ve eğitmenin, teknik uygulama ve psikolojik yaklaşım açısından özel olarak donanımlı olması gerekmektedir. Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığı’ndan onaylı okul öncesi bale müfredat programı bulunmamaktadır. Özel kurslar ve anaokullarında verilen klasik bale eğitiminin standartları yoktur.

Bu çalışma, beş ve altı yaşın öğrenme şekilleri ve ihtiyaçlarına göre planlanmış, klasik bale tekniklerine hazırlık içeren, yaratıcı bir programdır. Bu müfredat programı, dersi verecek öğretmenin eğitim programı ile birleştirilmelidir. Program, öğrencinin ileriki yaşlarda devam etmek isteyeceği kadar eğlenceli, bale gibi yapılandırılmış bir tekniği ilginç kılabilir kadar yaratıcı ve tüm vücut yapılarında kullanılabilir üzere tasarlanmıştır. Program hazırlanırken, İngiltere’de Royal Academy of Dancing’de uygulanan program incelenerek söz konusu yaş grubundaki çocukların fiziksel ve duygusal ihtiyaçları gözlemlenmiştir.

Öğrenme süreci teknik ve psikolojik olarak ele alınmıştır ve veli-aile-çocuk üçgeninde tüm beklentileri karşılaması düşünülmüştür. Bale eğitimi, uzun soluklu bir eğitimidir ve sonuçları da uzun vadede alınabilmektedir. Öğrencinin akademik yaşamına da katkı sağlayacak disiplinin, öz güvenin oluşmasına katkı sağlar. Öğrencilere zamanlarını iyi kullanmayı, ekip çalışmasını, yaratıcı çözümler üretmeyi, stresle baş edebilmeyi öğretir. Çok çalışıp karşılığını almanın keyfini yaşatır. Bale tekniğini uygulayabilmek için gerekli olan koordinasyon, eğitim ve iş hayatında kolaylık sağlayacak olan, aynı anda çoklu görevlerde çalışmayı pekiştirir.

Çocukların öğrenmeye en açık oldukları altı yaş öncesi süreçte verilecek olan bu zorlu eğitim hassasiyetle ele alınmalı, hırslı velilerin gösteri ve gösteriş istekleri ticari kaygılarla düşünülmemeli, çocuklar için en iyi ve uygun olan program bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. Alanında uzman eğitmenler Tan Sağtürk ve Zehra

Nurieva ile yapılan kişisel görüşmeler sonucu, ulaşılması varsayılan hedef program, psikolog adayı ve aynı zamanda bale öğretmeni olan Damla Demir ile pekiştirilerek son haline getirilmiştir. Bu işi severek yapan tüm bale kurumlarının ve öğretmenlerinin yararlanabilmeleri için bu program, Talim Terbiye Kurulu'ndan geçirilerek Millî Eğitim Bakanlığınca onaylanması ve kullanıma açılması için gerekli çalışma yürütülecektir.

KAYNAKÇA

- Anonim. (2017). More On Orff Schulwerk. (çevrimiçi) <http://aosa.org/about/more-on-orff-schulwerk/#section>, (erişim tarihi: 05.02.2017).
- Aral, N., Akyol, A., Sığıtmaç A. (2006). *Beş-Altı Yaş Grubundaki Çocukların Yaratıcılıkları Üzerinde Orff Öğretisine Dayalı Müzik Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi*, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi ISSN:1304-0278, 5(15) 1-9
- Barber, D. (2000). *Tutus, Tights & Tiptoes*, Indent Publishing.
- Burns, J. (2015). Unqualified Ballet Teachers Can Damage Children. (çevrimiçi) <http://www.bbc.co.uk/news/education-35130914> (erişim tarihi: 01.02.17).
- Can, C. (2011). Müzik Eğitiminde Mutlak Yöntem Orff Tekniği. (çevrimiçi) <https://sabunagaci.com/2011/05/27/muzik-egitiminde-mutlak-yontem-orff-teknigi/> (erişim tarihi: 08.01.2017).
- Carline, S. (2011). *Lesson Plans for Creative Dance*, Human Kinetics.
- Chen, Q. (2015). Discussion on Role and Functions of Props in Dance. (çevrimiçi) <http://www.cscanada.net/index.php/ccc/article/viewFile/6661/7140> (erişim tarihi: 30.01.2017).
- Danby, S. (1993). *Royal Academy of Dancing Step by Step Ballet Class*, Ebrury Press.
- Dupree, A. (2003). *Creative Mouvemnt Lessons*, (2nd Ed.) Creative Dance Solutions,LLC.
- John-Baptist, J. (2016). *Pre Ballet Teaching Tips and Ideas*, lulu.com.
- John-Baptist, J. (2016). *Teaching Ballet Creatively*, lulu.com.
- Kalyoncu, N. (2006). *Türkiye`de Orff-Schulwerk Uygulamaları Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği*, Yaratıcı Drama Dergisi, 1(2), 89-102.
- Long, A. (2013). Involve Me: Using the Orff Approach within the Elementary Classroom. (çevrimiçi) http://thekeep.eiu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1003&context=lib_awards_2013_docs (erişim tarihi: 09.02.2017).

- Mayer, G. (2015). *Creative Mouvement Games For Pre School Ballet*, Mayer Arts,Inc.
- Mayer, G. (2012). *How to Teach Pre School Ballet*, Mayer Arts,Inc.
- Özmert, E. (2014) Çocuk ve Ergenlerde Fiziksel Aktivite. (çevrimiçi) <http://fizikselaktivite.gov.tr/wpcontent/uploads/CocukveErgenlerdeFizikselAktivite.pdf> (erişim tarihi: 15.05.2017).
- Purcell,T.(1994). *Teaching Children Dance*, Human Kinetics.
- Randall, J. Gutwirth, V.(2014). *Dance Education Essentials*, Randall and Gutwirth.
- Russel, J. (1965). *Creative Dance in the Primary School*, Macdonalds & Evans Ltd.
- Smith-Autard, M.J. (2002). *The Art of Dance in Education*, (2nd Ed.) A&C Black Publishers Ltd.
- Stinson,S. (1989). Creative Dance for Preschool Children. (çevrimiçi) <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0300443890470112?journalCode=gecd20/0300443890470112?journalCode=gecd20> (erişim tarihi: 09.02.2017).
- Strzepak N. (2009). Creative Dance For Children and Beyond. (çevrimiçi) <http://ezinearticles.com/?Creative-Dance-For-Children-and-Beyond&id=1843841> (erişim tarihi: 03.01.2017).
- Summak, E. Aydın, Z. (2011). *Yaratıcılık ve Ulusal Eğitim Programlarında Yaratıcılığa İlişkin Araştırmalar*, e-Journal of New World Sciences Academy, Article Number: 1C0299, 6(1), 362-385
- White, J. (1996). *Teaching Classical Ballet*, (2nd Ed.) University Press of Florida.